

ЩОБ
МИ БУЛИ
БЕЗСМЕРТНІ,
БО ЩАСЛИВІ

стор.

ТАЄМНИЦІ
ЗНАЙОМОГО
МОРЕА

стор.

«З якого відсотка від зарплати буде нараховуватись пенсія? Яких категорій це стосується? Яка вихідна допомога для вчителів, лікарів та працівників культури?» — на ці та інші актуальні питання, що стосуються реформи пенсійної системи, відповість наступний гість нашої редакції — директор Департаменту пенсійного забезпечення Міністерства соціальної політики Микола Іванович ШАМБІР. Він відповідатиме на запитання наших читачів 11 лютого з 12.00 до 13.00 години за телефоном: 253-15-83. Також ви можете надіслати ваші запитання завчасно на адресу електронної пошти: pl@ukcc.com.ua

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 9 ЛЮТОГО 2011 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№24(4422)

ЦИТАТА ДНЯ

МИХАЙЛО ЄЖЕЛЬ:

Міністр оборони про заходи безпеки
для українських миротворців у Кот-д'Івуарі

стор.3

«Найголовнішим є те, що остаточне рішення щодо використання української техніки завжди прийматиме командир».

Зима повернеться з морозами

ПРОГНОЗ. Найближчим часом в Україні очікується незначне похолодання, потім — потепління, а з середини лютого в деяких регіонах можливі морози до мінус 25 — 28 градусів, інформує начальник Укргідрометцентру Микола Кульбіда.

«Похолодання в Україні почнеться 10 лютого, але воно не буде дуже сильним. Температура повітря знизиться вночі до -5 -10 і вдень до 0 — 5 морозу. 11-12 лютого, навпаки, буде незначне підвищення температури, пов'язане з переміщенням циклону зі Скандинавії через Білорусь і на Лівобережжя України», — повідомив агентству «Інтерфакс-Україна» Микола Кульбіда.

За його даними, починаючи з 12 лютого температура знову почне знижуватися. Спочатку до -0 -15 уночі, а потім до -14 -19, місцями буде 25 — 28 морозу (в основному в північних і північно-східних регіонах). Начальник Укргідрометцентру також додав, що найбільші морози спостерігатимуться на території європейської частини Росії, Білорусі і частково Прибалтики — близько 30 градусів.

ЦИФРА ДНЯ

423

 млрд грн

становив загальний обсяг депозитів
в українських банках у січні 2011 року

Склали іспит на «відмінно»

На біатлонних трасах Ерзурума українки зібрали багатий врожай медалей

СПОРТ. Збірна України посіла третє місце
у загальнокомандному заліку зимової Універсиади
у Туреччині

стор. 5

Могилюв влаштував «розбір польотів»

РЕФОРМУВАННЯ. Працівників Державтоінспекції зобов'язують бути ввічливішими
навіть з порушниками порядку на дорозі

Олександр БІТТНЕР,
«Урядовий кур'єр»

Інцидент за участю інспектора ДАІ з Одеси, який відмовився розмовляти з автолюбителем «телячою мовою», відгукнувся для всієї української Держав-

тоінспекції новим «загвинчуванням гайок». Причому вказівкою терміново вдосконалити взаємовідносини працівників ДАІ з учасниками дорожнього руху, виданою по гарячих слідах, не обійшлося. Днями в МВС України відбулася нарада з ке-

рівниками підрозділів ДАІ, в ході якої обговорювалося не лише те саме «вдосконалення взаємовідносин», а й дотримання законності працівниками Державтоінспекції під час несення служби на автошляхах країни взагалі.

Не обійшлося і без оргвистовків — за недоліки в роботі зі своїх посад звільнено сімох керівників різних ланок, повідомив на спеціально скликаному брифінгу міністр внутрішніх справ Анатолій Могилюв. За інформацією деяких інформа-

генцій — начальників Вінницької і Хмельницької обласних ДАІ, заступників начальників ДАІ у Херсонській і Київській областях, а також командирів взводів ДПС на Київщині, Івано-Франківщині і Житомирщині.

стор. 2

КУРСИ ВАЛЮТ/ БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України 3 8 лютого 2011 року

USD 794.5000
за 100 доларів США

EUR 1076.7859
за 100 євро

RUB 2.7052
за 10 рублів

AU 107019.15

AG 2320.73

PT 146346.90

PD 64990.10

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Університетам потрібна свобода

ПРОПОЗИЦІЯ. Прем'єр-міністр доручив у законопроекті «Про освіту» максимально врахувати думку викладачів і студентів

Прем'єр-міністр Микола Азаров заслухав доповідь міністра освіти і науки, молоді та спорту Дмитра Табачника про хід обговорення проектів законодавчих змін до Закону України «Про освіту». «Я хотів би, щоб ті проекти закону «Про освіту», які подані народними депутатами на розгляд Верховної Ра-

ди, були детально проаналізовані Міністерством освіти. Необхідно провести консультації як з керівництвом вузів, так і з студентською спільнотою: максимально проаналізувати і узагальнити пропозиції, доповісти уряду про результати цієї роботи, і потім уряд прийме рішення», — наголосив Микола Азаров.

Дмитро Табачник поінформував, що законопроект, розроблений Міністерством освіти і науки, молоді і спорту, відповідає європейським зразкам. Він пройшов широке обговорення у 900 вишах, на нарадах ректорів за участю органів студентського самоврядування: «Ми отримали 3500

поправок та пропозицій, які зараз опрацьовуються. В основних параметрах, я думаю, ми можемо об'єднати всі проекти».

Дмитро Табачник додав: головна мета змін до Закону «Про освіту» — дати максимальну свободу університетам щодо визначення навчальних програм, запро-

шення викладачів, використання власних коштів.

«Завдання уряду — провести реформу таким чином, щоб підняти якість освіти, наблизити нашу систему до найкращих європейських зразків. Безумовно, все це має бути економічно обґрунтованим і мати перспективу в економіці

знань. А під час підготовки законопроекту необхідно знайти порозуміння як у студентському середовищі, так і у викладацькому. Я прошу до цього питання поставитись надзвичайно серйозно», — цитує главу уряду департамент інформації та комунікацій з громадськістю КМУ.

Могильов влаштував «розбір польотів»

(Закінчення.

Початок на стор. 1)

Та «розбір польотів» цим не обмежився — відбулася серйозна розмова не лише про поведінку співробітників Державтоінспекції на дорогах, а й про необхідність реформування цього структурного підрозділу МВС та тієї нормативно-правової бази, що регулює його діяльність.

Зокрема, деяких уточнень і змін вимагає адміністративне законодавство. Нас дуже турбує все це високий рівень травматизму і смертності на дорогах України, зазначив міністр. Експерти стверджують, що найбільш тяжкі дорожньо-транспортні пригоди трапляються внаслідок нехтування елементарними правилами. Приміром, використання ременів безпеки. За це обов'язково потрібно посилювати відповідальність, переконаний Анатолій Могильов. До речі, як і за керування транспортним засобом у нетверезому стані. Для певної категорії водіїв навіть високі штрафи не перепона, отож грошиками тут не обійтися — любителів чарки за кермом потрібно позбавляти права керувати автомобілем. І це має стати правилом, а не винятком.

Фото з архіву редакції

Міністр обіцяє, що спілкуватися з інспекторами ДАІ стане приємніше

Необхідно вирішити й низку інших питань, що стосуються техогляду, доручення на право керування транспортними засобами, терміну дії водійського посвідчення. Згідно з конвенціями, підписаними Україною з Євросоюзом, кожне таке посвідчення мусить мати кінцевий термін дії, зауважив міністр. У

різних країнах ЄС цей термін коливається від п'яти до десяти років, отже, щось подібне треба запроваджувати і в нас. Щодо доручень на право керування автомобілем міністр налаштований категоричніше — на його думку, їх потрібно відмінити взагалі. Альтернативою може стати письмова зая-

ва власника транспортного засобу в ДАІ про те, хто ще окрім нього самого може керувати його автівкою. Упродовж доби цих осіб внесуть у базу даних і за потреби будь-який працівник Державтоінспекції зможе швидко перевірити підстави перебування за чужим кермом тієї чи тієї людини.

Бажає кращого й організація інформування населення про ситуацію на автошляхах, вважає очільник МВС. Як з'ясувалося, досить часто громадяни не можуть зателефонувати на розрекламовані телефони довіри ДАІ. Анатолій Могильов доручив зробити такі телефони багатоканальними і оснащеними реєстраторами повідомлень. Окрім того, у кожній черговій частині обласних ДАІ мусить бути спеціальний мобільний

телефон, на який кожен зможе надіслати SMS-повідомлення.

— Ми свідомі того, що навіть найменші зміни у правилах руху на дорогах, порядку реєстрації чи оформлення документів на автотранспорт торкаються інтересів багатьох людей, — зауважив міністр внутрішніх справ. — Тому всі заплановані нововведення обов'язково проходитимуть громадську експертизу, після чого й прийматиметься те чи те рішення.

А ЯК У СУСІДІВ?

У наших найближчих сусідів, зокрема в Росії, довіреність на право керування автомобілем, що не належить особі на правах приватної власності, існує як заповнений навіть від руки бланк установленої форми з обов'язковими паспортними даними власника та того, кому він довіряє кермо свого авто. Повідомляти про це органи, які опікуються безпекою дорожнього руху, не треба — перебуваючи за кермом, достатньо мати такий документ при собі. Визначено й термін дії водійського посвідчення, що обмежується десятьма роками.

А, приміром, у Польщі такого поняття, як довіреність на право керування транспортним засобом, немає. Взагалі, так би мовити, правомочність вашого перебування за кермом автомобіля, що належить іншій особі, підтверджується наявністю при вас водійських прав та реєстраційних документів на це авто. Немає й єдиного визначеного терміну дії посвідчень на право керування транспортом — все залежить від категорій цього документа. Приміром, у водіїв похилого віку термін дії прав один, в інвалідів — інший, у хворих на якісь окремо визначені хронічні недуги — ще інший, залежно від вердикту медиків. Як правило, молоді і здорові люди після відповідного навчання отримують водійське посвідчення без обмеження терміну його дії.

Маємо спільний інтерес

ВІТАННЯ. Прем'єр-міністр України Микола Азаров привітав Прем'єр-міністра Демократичної Соціалістичної Республіки Шрі-Ланка Дісанаяка Джаяратне з національним святом — Днем незалежності. «Упевнений, що українсько-шрі-ланкійське співробітництво набуде нового імпульсу для розвитку в усіх сферах, що мають спільний інтерес», — йдеться в урядовій телеграмі.

Микола Азаров також привітав Прем'єр-міністра Нової Зеландії Джона Кея з нагоди національного свята — Дня Вайтангі. Він побажав колезі міцного здоров'я та значних здобутків на високому відповідальному посту, а його співвітчизникам — миру, щастя і процвітання, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Більше дітей знаходять родину

УСИНОВЛЕННЯ. В Україні на кінець 2010 року в прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховувалося 9024 дитини-сироти та позбавлених батьківського піклування. Про це свідчать дані, узагальнені Державним департаментом з усиновлення та захисту прав дитини, повідомляє прес-служба Міністерства освіти і науки, молоді та спорту.

Протягом 2010 року 1449 дітей, які з різних причин залишились без батьківського піклування, влаштовано у прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу. Переважна більшість дітей, які виховуються у таких сім'ях, — 13% — діти до 6 років, 83% — у віці від 6 до 18 років, 4% — вихованці, старші 18 років.

Квартирних черг в армії не буде

ПРОГРАМА. До 2017 року усі військовослужбовці матимуть житло. Про це повідомив УНІАН директор департаменту капітального будівництва Міністерства оборони Едуард Шевчук, посилаючись на нову редакцію «Комплексної програми забезпечення житлом військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу, посадових осіб митної служби та членів їх сімей», яка була ухвалена 15 грудня 2010 року.

13,4 млрд грн
потрібно на забезпечення
військових житлом

Державного бюджету, решта — з інших джерел. «Останнім часом ми активно працюємо над розширенням форм забезпечення житлом військовослужбовців, залучення небюджетних коштів для будівництва житла на землях оборони», — зазначив він.

Едуард Шевчук також повідомив, що нині у Міноборони є 157 об'єктів, на 53-х із яких вже ведеться будівництво, на решті — проектні роботи. «Загальна кількість квартир, які мають бути збудовані за сім наступних років на всіх цих майданчиках, буде достатньою для забезпечення нинішніх 45 тис. сімей безквартирних військовослужбовців та створення певного фонду службового житла», — резюмував він.

Головні зміни у програмі містяться в принципах її фінансування та нових законодавчих можливостях. Тож директор профільного департаменту Міноборони наголосив: для її виконання потрібно 13,4 млрд грн, 46% з яких мають бути виділені з

Вийдуть до кінця тижня

АКТУАЛЬНО. До 13 лютого з Єгипту на Батьківщину мають повернутися всі українські туристи. Про це на брифінгу заявив речник МЗС Олександр Дикусаров.

За даними туристичних операторів, станом на 8 лютого на відпочинку у Єгипті залишаються близько тисячі українців. Речник МЗС підкреслив, що Посольство України в Єгипті продовжує реєструвати звернення наших громадян щодо евакуації.

Він також зазначив, що протягом останніх днів до нашого посольства у Тунісі не надходило звернень від українських громадян з проханням про допомогу, повідомляє УНІАН.

Меморандум стримає ціну

ДОМОВЛЕНІСТЬ. Мінагропрод і виробники соняшникової олії підписали меморандум, у межах якого останні зобов'язуються стабільно забезпечувати внутрішній ринок якісною олією, а також розробити план заходів щодо стабілізації рівня цін на пляшкований продукт.

Уряд пообіцяв виробникам сприяти забезпеченню стабільної ситуації на ринку олієжирової продукції і не вводити квотування експорту соняшникової олії, повідомили Укрінформу в прес-службі відомства. Виробники ж запропонували детальний механізм, що дозволяє стримати ціну на 1 л пляшкової олії на рівні 12 грн 95 коп.

Неузгоджені позиції зачекають

ІНТЕГРАЦІЯ. Україна пропонує підписати угоду про зону вільної торгівлі з ЄС у два етапи

Таку ідею висунув Прем'єр-міністр Микола Азаров під час зустрічі з діючим головою Організації з безпеки і співробітництва в Європі, міністром закордонних справ Литовської Республіки Аудруносом Ажубалісом. Глава уряду запропонував підписати угоду про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом за тими позиціями, які вже повністю узгоджено, а ті позиції, щодо яких триває дискусія, внести до наступної угоди.

За словами Прем'єр-міністра, нині позиції документа узгоджено на 90%, а решта — потребують подальшого обговорення. Зокрема, доопрацювання та погодження з ЄС потребує питання, що стосується агропромислового сектору. «Нам хотілося б, щоб питання вирішувалися на принципах взаєморозуміння і рівності», — наголосив Микола Азаров, підкресливши: Україна має потужний агропромисловий потенціал, і це питання у переговорному процесі з ЄС є досить важливим. Разом з цим глава уряду зазначив, що ми плануємо збільшити обсяги виробництва продовольства, повідомляє де-

Микола Азаров переконаний: литовський досвід голоування в ОБСЄ обов'язково стане у пригоді

партамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну.

Говорячи про головування України в ОБСЄ у 2013 році, Прем'єр-міністр висловив переконання, що нам у пригоді стане досвід Литви. Він повідомив, що вітчизняні міністерства та відомства вже розпочали підготовку до цієї міжна-

родної місії, підкресливши: ОБСЄ є дієвим механізмом для забезпечення безпеки в Європі та світі.

Крім того, сторони торкнулися питання реалізації спільних проектів України та Литви. Зокрема Микола Азаров заявив, що уряд значно спростить митні процедури для поїздки «Вікінг». «Нам вигідно, щоб цей маршрут запра-

цював на повну потужність», — наголосив Прем'єр-міністр, додавши, що для спрощення митних процедур необхідно ухвалити рішення про запровадження спільних українсько-литовських митних постів. За його словами, брати участь у проєкті «Вікінг» також зацікавлені Сирія, Ліван та Туреччина.

ПРОШУ СЛОВА!

Песимістична оптимізація?

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Наприкінці навчального року у загальноосвітній школі №27 міста Тореза відбудеться традиційне «свято останнього дзвоника». Тільки святом його називати тепер ні в кого язик не повернеться: дзвінок тут і справді почують востаннє, адже сесія міськради вже прийняла рішення про закриття школи.

Педагоги та батьки школярів ще намагалися переконати депутатів і відстояти навчальний заклад. Та все марно, бо «слуги народу» стояли на своєму: школярів та вчителів переведуть до іншої міської школи, а подібна оптимізація дозволить зекономити понад мільйон гривень для освітньої мережі.

Оптимізація? У депресивному Торезі ще досі не оговталися від закриття шахт. Причому цей процес тоді теж називали інакше — «реструктуризація». І чиновники від вугілля виспівували солов'ями й не шкодували обіцянок: всіх гірників працевлаштують, на промислових майданчиках шахт відкриють цехи та підприємства... А насправді? Споруди «годувальниць» розтягли на будматеріали й металобрухт, а працевдатні чоловіки тепер здебільшого рубають вугілля у нелегальних копанках...

На жаль, ліквідація школи в місті ліквідованих шахт — тільки перший «дзвіночок» для освітян краю. Перед такою ж проблемою вже постали педколектив, батьки та учні школи №111 з українською мовою навчання у Петровському районі Донецька, які навіть влаштували акцію протесту проти закриття та переведення дітей до російських шкіл. Така ж напасть стосується і української школи №136 у Будьонівському районі міста. Причому в цьому випадку сенс «оптимізації» в тому, що 570 школярів та півсотні п'ятирічних малюків, яких тут готують до першого класу, заплановано перевести до російської школи, де зараз навчаються всього 440 учнів.

Тим часом пристрасі довкола запланованого закриття шкіл з віддалених районів міста докотилися й до самісінького центру. Намірами ліквідувати навчальний заклад шоковані вчителі та учні школи №2 у Ворошилівському районі. Педагоги й батьки школярів тепер зітхають і кажуть, що стали «жертвами» зручного місцерозташування навчального закладу. «Двійка» й справді збудована в престижному місці, де, подекуди, є намір звести ще один велетенський бізнес-центр, супермаркет чи готель.

А керівники області та міста, коли заходить мова про закриття згаданих та інших шкіл регіону, стоять на своєму. По-перше, поправляють вони, йдеться саме не про закриття, а про «оптимізацію». А по-друге, запевняють, остаточне рішення про припинення занять в навчальних закладах ще не прийнято і все вирішуватиме громада.

Громада, звичайно, велика сила і батьки та вчителі вже стіною стали на захист шкіл. Однак як бути, якщо є «план» і керівникам на місцях доведена конкретна кількість ліквідованих шкіл? Зокрема у 2011 році в Донецькій області заплановано закрити 26 загальноосвітніх шкіл. Ця цифра означена в документі «Оптимізація мережі загальноосвітніх шкіл», що є частиною «Регіональної дорожньої карти», розробленої на виконання розпорядження голови Донецької облдержадміністрації про оптимізацію структури бюджетної сфери.

Навіть нехай так — оті 26 приречених шкіл — всього 2,5% від кількості всіх шкіл Донеччини. Проте чому «всього» і з якого це дива пекучу проблему означили нехай малою, але таки тільки безмовною цифрою? Адже йдеться про різючі зміни в долях тисяч реальних людей: дітей та їхніх батьків, вчителів та інших працівників шкіл. І неважко здогадатися, всі вони зараз нітрохи не випромінюють оптимізму від «оптимізації». Навпаки — все частіше згадують переінакшену народну мудрість: «Оптимізувати — не будувати».

... Пізно ввечері зателефонувала вчителька Донецького українського гуманітарного колегіуму і схвилювано поділилася песимістичною новиною: цей заклад теж може потрапити до кількості «оптимізованих». Далі буде?..

Про безпеку миротворців подбали

МІСІЯ. Згідно із Законом «Про схвалення рішення Президента України щодо направлення миротворчого контингенту для участі України в наданні підтримки операції ООН у Кот-д'Івуарі» до двох транспортних гелікоптерів, що вже знаходяться у Кот-д'Івуарі, буде додатково спрямовано ще три бойові машини МІ-24 і близько шістдесяти чоловік обслуговуючого персоналу. Про це повідомив міністр оборони Михайло Єжель.

За його словами, ці вертольоти відправляються на

три місяці, але цей термін може подовжуватися кожного разу на чотири тижні в залежності від обставин та потреби у їх використанні. Необхідність таких дій обумовлена тим, що Україна є членом ООН і відповідно до статуту організації виконує поставлені завдання.

Міністр повідомив, що українські миротворці виконуватимуть завдання, які ставитимуться командуванням Місії ООН в Кот-д'Івуарі: «Мова, насамперед, про пошуково-рятувальні дії, підтримку, суп-

ровід автомобільних колон з повітря, ведення спостереження в інтересах ООН та інших».

Михайло Єжель наголосив на тому, що міністерством розроблено низку заходів безпеки для наших миротворців. «По-перше, українські гелікоптери працюватимуть тільки парами. По-друге, передбачено і обговорено всі питання з командуванням Місії ООН щодо пошуково-рятувального, логістичного забезпечення, а також забезпечення українців надій-

ним зв'язком. Безперечно, кожен із миротворців також матиме гідне матеріальне забезпечення та соціальні гарантії», — цитує слова міністра прес-служба глави держави.

Урядовець переконаний: найголовнішим є те, що остаточне рішення щодо використання української техніки завжди прийматиме український командир, який завжди дотримуватиметься умов максимального гарантування безпеки ввіреного йому особового складу.

Спеціальні заходи для нафтопродуктів

РОЗСЛІДУВАННЯ. Росія може прийняти санкції проти України у разі запровадження заборонювального мита на нафтопродукти.

Таку думку висловив віцепрем'єр Державної думи РФ Валерій Язев, коментуючи початок в Україні спеціального розслідування щодо імпорту нафтопродуктів, у тому числі з Росії, повідомляє Укрінформ.

«Заходів у відповідь може бути вжито зі сторони РФ. Це реально. Якщо буде вжито будь-яких антиросійських заходів, то і ми будемо вживати адекватних заходів», — сказав він.

Віце-спікер зазначив, що він проти обмеження поставок енергоресурсів. «Якщо в глобальному плані створюватимуться серйозні перепо-ни безперешкодному експорту й імпорту енергетичних матеріалів — це погано», — наголосив В. Язев.

Раніше директор Фонду національної енергетичної безпеки Костянтин Симонов не виключав можливості підвищення ціни на російський газ для України, якщо українська сторона запровадить імпордне мито на нафтопродукти з РФ. За його словами, «економіка України сильно зав'язана на

Росії, і в торговельній війні РФ могла б застосувати аналогічні заходи в таких галузях, як сільське господарство і металургія». «Інструментом може стати і вартість газу, зокрема Росія може зробити знижку для України на блакитне паливо», — вважає експерт.

На думку спеціалістів, у разі вживання Україною спеціальних заходів проти російських нафтопродуктів, Росія може обмежити поставки українських прокатних валків, машинобудівного кріплення, активованого вугілля і карамельної продукції шляхом запровадження анти-

демпінгового і спеціального мита.

Нагадаємо, що 29 січня 2011 року Україна розпочала спеціальне розслідування щодо імпорту в країну окремих видів нафтопродуктів. Ініціатором виступили НПЗ, що заявляють про нерівні умови роботи з заводами в країнах Митного союзу. На Білорусь, Росію і Казахстан припадає близько 70% імпорту нафтопродуктів в Україну. Протягом 30 днів після початку розслідування проходить реєстрація зацікавлених сторін. МЗС Білорусі вже заявило про участь у розслідуванні.

Гроші повертаються у банки

ФІНАНСИ. Обсяг банківських вкладів населення України в національній валюті в січні 2011 року збільшився на 1,9% і становить 276,9 млрд грн. Кошти юридичних осіб в банках за цей період зросли на 3%, досягнувши 146,4 млрд грн. Загальний обсяг депозитів в українських банках у січні поточного року збільшився на 2,3% — до 423 млрд грн.

Депозити в іноземній валюті (у доларовому еквіваленті) з початку року збільшилися на \$354,6 млн й дорівнюють тепер \$16,67 млрд, повідомляє Національний банк України.

У новому році продовжилась тенденція поліпшення строкової структури депозитів. За перший місяць 2011 року питома вага довгострокових депозитів збільшилась до 31,6% у порівнянні з 31,4% станом на 1 січня 2011 року.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 31 січня 2011 р. № 55
Київ

Деякі питання використання у 2011 році державних капітальних видатків для будівництва Дніпропетровського метрополітену

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Здійснити фінансування будівництва Дніпропетровського метрополітену в сумі 20000 тис. гривень за рахунок коштів, передбачених у 2011 році Міністерству фінансів (загальнодержавні видатки) за загальним фондом державного бюджету за програмою 3511090 «Державні капітальні видатки, що розподіляються Кабінетом Міністрів України» (далі — бюджетні кошти).

Міністерству фінансів внести відповідні зміни до розпису державного бюджету.

2. Установити, що:

1) головним розпорядником бюджетних коштів є Міністерство фінансів;
2) державне підприємство «Дніпропетровська дирекція будівництва метрополітену»:

є одержувачем бюджетних коштів і включається до мережі Міністерства фінансів (загальнодержавні видатки) за зазначеною в пункті 1 цієї постанови бюджетною програмою;

подає щомісяця до 5 числа Міністерству фінансів, Міністерству інфраструктури та Міністерству економічного розвитку і торгівлі звіт про використання бюджетних коштів;

3) складення та подання фінансової звітності про використання бюджетних коштів, а також контроль за їх цільовим витрачанням здійснюються в установленому законодавством порядку.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 2 лютого 2011 р. № 63
Київ

Про визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної акціонерної компанії «Хліб України»

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної акціонерної компанії «Хліб України» згідно з переліком, що додається.

2. Міністерству аграрної політики та продовольства передбачити у Статуті Державної акціонерної компанії «Хліб України», що призначення на посаду та звільнення з посади голови правління Компанії, а також затвердження складу наглядової ради здійснюється Кабінетом Міністрів України.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2 лютого 2011 р. № 63

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України з питань діяльності Державної акціонерної компанії «Хліб України», що втратили чинність

1. Пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 14 березня 2001 р. №240 «Про затвердження Статуту Державної акціонерної компанії «Хліб України» (Офіційний вісник України, 2001 р., №12, ст. 489).

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 2002 р. №872 «Про внесення змін до Статуту Державної акціонерної компанії «Хліб України» (Офіційний вісник України, 2002 р., №27, ст. 1256).

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2003 р. №895 «Про внесення змін до пункту 71 Статуту Державної акціонерної компанії «Хліб України» (Офіційний вісник України, 2003 р., №25, ст. 1187).

4. Пункт 16 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2004 р. №1607 (Офіційний вісник України, 2004 р., №49, ст. 3206).

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. №835 «Про внесення змін до Статуту Державної акціонерної компанії «Хліб України» (Офіційний вісник України, 2006 р., №25, ст. 1820).

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2007 р. №887 «Про внесення змін до Статуту Державної акціонерної компанії «Хліб України» (Офіційний вісник України, 2007 р., №48, ст. 1986).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 2 лютого 2011 р. №80-р
Київ

Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Йорданського Хашимітського Королівства про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом

Схвалити проект Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Йорданського Хашимітського Королівства про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом.

Уповноважити заступника Голови Служби безпеки Пороцького Володимира Михайловича підписати зазначену Угоду.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 2 лютого 2011 р. №81-р
Київ

Про підписання Рамкової програми партнерства Уряду України — ООН на 2012-2016 роки

Схвалити проект Рамкової програми партнерства Уряду України — ООН на 2012-2016 роки.

Уповноважити Першого віце-прем'єр-міністра України — Міністра економічного розвитку і торгівлі Крюкова Андрія Петровича підписати зазначену Рамкову програму.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

Вогонь «Поділля» не зупинив

ПОЖЕЖА. У Хмільнику з полум'я врятували 160 відпочиваючих

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

7 лютого о 23 годині 15 хвилин спалахнув вогонь на закритому танцювальному майданчику санаторію «Поділля», що в курортному місті Хмільник на Вінниччині. Поки на місце події прибули рятувальники, за словами інспектора прес-служби УМНС в області Ірини Курінної, полум'ям уже було охоплено 300 квадратних метрів покрівлі. Вогонь швидко поширився на 2 та 3 поверхи прилеглого адміністративно-спального корпусу, де на той час перебували майже 160 відпочивальників і медперсонал.

На боротьбу з пожежею терміново прибули вогнеборці як із самого Хмільника, так і з Літинського, Калинівського й Козятинського районів, а також з Вінниці. Загалом на місці події від аварійно-рятувальної служби працювало півтори сотні рятувальників і 12 спецмашин, а також 4 бригади швидкої допомоги. Координацію й загальне керівництво оперативнорятувальними підрозділами на місці здійснювали в. о. начальника УМНС в області Олег Андрущенко і заступник голови Вінницької облдержадміністрації, голова обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки й надзвичайних ситуацій Роман Аксельрод. Пожежу вдалося локалізувати о пів на другу ночі, а ліквідувати — ще через годину.

На жаль, не обійшлося без жертв. Загинула одна жінка (її знайшли між третім та четвертим поверхами спального кор-

Фото надано прес-службою УМНС в області

Сміливості рятувальникам не бракувало

пусу), особу та обставини смерті якої з'ясовують правоохоронні органи. 11 осіб госпіталізовано до Хмільницької ЦРЛ. Решта відпочиваючих та персоналу евакуйовані з адміністративно-спального корпусу.

«Громадянин Молдови, який під час пожежі вистрибнув з будівлі, перебуває у вкрай важкому стані, — повідомив головний лікар Хмільницької центральної лікарні Володимир Сивак. — У нього травма черевної порожнини, кровотеча,

вночі чоловікові довелося зробити термінову операцію й зараз він підтримується на штучній вентиляції легенів. Троє потерпілих, які отруїлися чадним газом, перебувають у стані середньої важкості, він стабільний. Люди поки що у реанімації, їм проводиться киснева тера-

ДОВІДКА «УК»

Місто Хмільник розміщене на північному заході Вінницької області. Відстань від обласного центру — 67 км. Основний лікувальний фактор курорту — радон. Санаторій «Поділля» було відкрито 22 квітня 1973 року.

Білорусам покажуть українську книжку

Світлана БОЖКО
для «Урядового кур'єра»

ВИСТАВКА. Сьогодні в столиці Білорусі відкрилася XVII Мінська міжнародна книжкова виставка-ярмарок. Українські видавці та книгорозповсюдувачі восьмий рік поспіль беруть участь у цьому заході. Але за тиждень до початку виставки група українських літераторів, серед яких Сергій Жадан, Василь Шкляр, Ірен Роздобудько, Іван Андрусяк, Анатолій Дністровий та інші, звернулася з відкритим листом до голови Держкомтелерадіо Юрія Плаксюка та до українських видавців з вимогою бойкотувати виставку у Мінську і тим самим висловити свою незгоду із політичним режимом у країні.

Щоправда, деякі письменники й видавці не підтримали заклик колег по перу, оскільки такий протест стане

перш за все бойкотом білоруської інтелігенції, а не влади. «Участь України у міжнародному форумі в першу чергу продиктована інтересами видавців, читачів та громадськості Білорусі, для яких українська книга завжди була ковтком свободи, прикладом вітлення демократичних традицій у суспільстві», — зазначив голова Держкомтелерадіо Юрій Плаксюк. До того ж, українську книгу, заходи з її популяризації у рамках Мінської книжкової виставки чекають близько двохсот тисяч українців Білорусі.

— Вони їдуть до столиці із різних куточків республіки, щоб почути рідну мову, придбати українську книгу, поспілкуватися з українськими видавцями і письменниками, — зазначає Юрій Плаксюк. — Не виправдати їхніх сподівань цього року — означає залишити їх у духовному вакуумі, поз-

бавити можливості ознайомитися з новими книжками Ліни Костенко, Марії Матіос, Юрія Андруховича, творами класиків української літератури — Івана Багряного, Богдана-Ігоря Антонича, публіцистикою Михайла Гориня, історичними працями Михайла Грушевського — тих літераторів і громадських діячів, яких ми називаємо совістю нації.

Відтак українські книги все ж відправили до Мінська. Не відмовилися від участі у виставці й представники видавництва, які були включені до складу офіційної української делегації.

Національна експозиція України, яку зазвичай формує для міжнародних книжкових виставок Держкомтелерадіо, налічує 500 видань, що вийшли у вітчизняних видавництвах різної форми власності за останні 2 роки. Це літературні твори класиків і сучасників, класичні на-

уково-популярні видання, енциклопедії, довідники, словники тощо. Спеціальні розділи в експозиції присвячуються 20-річчю незалежності України та Євро-2012. Всього у Мінську представлена книжкова продукція близько 100 українських видавництв та видавничих організацій.

Традиційно на Національному стенді України відбувається День української книги за участю працівників Посольства України у Республіці Білорусь, Держкомтелерадіо, представників місцевої української громади, учасників та відвідувачів виставки-ярмарку. У рамках цього заходу відбудеться презентація унікального українсько-білорусько-литовського видавничого проекту, історичного дослідження, присвяченого 600-річчю Грюнвальдської битви «Грюнвальдська битва — битава народів».

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

Склали іспит на «відмінно»

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Однією з найбажаніших медалей на трасах гірського курорту Ерзурум стала нагорода Аннамарі Чундак. У паралельному гігантському слаломі 20-річна сноубордистка виборола срібну медаль. Лише якусь невлесу мить — 0,062 секунди прогнала вона у фіналі чемпіонці — Селіні Йорг з Німеччини. Лише за «бронзу» зійшлися у двобій грізні суперниці української спортсменки — Глорія Котник зі Словенії та Олександра Крол з Польщі.

Нинішній сезон складається надзвичайно вдало для нашої нової олімпійської надії. Учасниця зимових Ігор у канадському Ванкувері спочатку стала чемпіонкою світу серед юніорів, а згодом пробилася до 1/8 фіналу чемпіонату світу серед дорослих в іспанській Ла-Моліні. Спеціалісти і досі згадують її блискучу перемогу у кваліфікації гігантського слалому над досвідченою американкою Ліндсей Ллойд.

Срібна медаль вихованки закарпатського спорту допомогла студентській збір-

Аннамарі Чундак — наша олімпійська надія

ній України дострибнути до п'єдесталу пошани у неофіційному командному заліку. Варто звернути увагу і на такий факт. До нинішньої зими наші земляки навіть на студентському рівні виборювали нагороди лише у звичних для себе видах спорту — біатлоні та лижних гонках, фігурному катанні та хокеї. Тим приємніше відзначити прорив у такій популярній на сьогодні

нішній день дисципліні, як сноуборд.

Нагадаю, що у 25-й зимовій Універсіаді у турецькому місті Ерзурум брали участь 2900 спортсменів з 57 країн світу. Українські спортсмени виступали у десяти видах: гірськолижний спорт, фігурне катання, лижні гонки, сноубординг, біатлон, шорт-трек, стрибки з трампліну, хокей, лижне двоборство і фрістайл.

Як неважко було передбачити, беззаперечними лідерами нашої команди стали студенти — члени національної збірної з біатлону. Артем Прима виграв у Туреччині три золоті і бронзову медаль, його товариш по команді Сергій Семенов привіз додому два «золота» і «срібло». Успіх чоловіків підтримали і представниці прекрасної статі. Тричі піднімалася на найвищу сходинку подіуму Віта Семеренко, а майстер лижних перегонів Катерина Григоренко тричі фінішувала третьою, а також завоювала дві срібні нагороди.

Надія Фроленкова — Михайло Касало: високо підніmemo славу вітчизняного спорту

ТАБЛО «УК»

УКРАЇНСЬКІ ПРИЗЕРИ
Артем Прима — 3 золота та срібло
Віта Семеренко — 3 золота
Сергій Семенов — 2 золота та срібло
Катерина Григоренко — 3 срібла та 2 бронзи
Аннамарі Чундак — срібло
Лижна естафета (Катерина Григоренко, Марина Анцибор, Зоя Заведєєва) — срібло
Біатлонна змішана естафета (Світлана Крикунчук, Віта Семеренко, Олег Бе-

режний, Сергій Семенов) — золото

Лижний парний спринт (Іван Білосюк, Катерина Григоренко) — бронза

Спортивні танці (Надія Фроленкова/Михайло Касало) — бронза

Командний залік			
	З	С	Б
1. Росія	14	14	11
2. Корея	7	3	5
3. Україна	6	5	4
4. Словаччина	5	0	3
5. Франція	4	4	5
6. Японія	4	3	3

потрібно для будівництва стадіону у Львові до Євро-2012. Любителям інтернет-спілкування буде цікаво дізнатися, що податків, перерахованх «ПриватБанком», вистачило б на придбання популярної соціальної мережі «Однокласники.ру», приблизну вартість якої вказано в Інтернеті.

Податки «ПриватБанку» в 2010 році перевищили 890 млн грн

Податки, перераховані ПАТ КБ «ПриватБанк» у 2010 році до бюджетів різних рівнів та фондів, становлять 890,012 млн грн. Зокрема, 75 млн грн — податок на прибуток і 9,3 млн грн — ПДВ. За 2010 рік сума податків, сплачених «ПриватБанком», на 10% перевищила загаль-

ну суму, сплачену банком у 2009 році. «Чим краще працює банк, тим більше ми платимо податків, тому 25 годин на добу ми працюємо над створенням нових послуг для наших клієнтів», — прокоментував ситуацію голова Правління «ПриватБанку» Олександр Дубілет.

Для порівняння, сума податків, перерахованих «ПриватБанком» у 2010 році до бюджетів і фондів, дорівнює третині сукупного бюджету ділового центру України — міста Дніпропетровська, де і розташований Головний офіс «ПриватБанку». Приблизно стільки ж коштів (875 млн грн)

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 32 Кримінально-процесуального кодексу України щодо терміна «Близькі родичі»

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
1. Пункт 11 статті 32 Кримінально-процесуального кодексу України після слова «дружина» доповнити словом «чоловік».
2. Цей Закон набирає чинності через десять днів з дня його опублікування.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ
м. Київ
14 січня 2011 року
№ 2950-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про схвалення рішення Президента України щодо направлення миротворчого контингенту для участі України в наданні підтримки Операції ООН у Кот-д'Івуарі

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
1. Схвалити рішення Президента України щодо направлення миротворчого контингенту з числа миротворчого контингенту України, який діє у складі Місії ООН у Лівії, для участі України в наданні підтримки Операції ООН у Кот-д'Івуарі у строки, визначені Радою Безпеки ООН, на період до трьох місяців.
2. Фінансування витрат, пов'язаних з участю України в наданні підтримки Операції ООН у Кот-д'Івуарі, здійснювати за рахунок коштів Державного бюджету України з подальшим відшкодуванням цих витрат Організацією Об'єднаних Націй.
Президент України В. ЯНУКОВИЧ
м. Київ
4 лютого 2011 року
№ 3001-VI

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 2 лютого 2011 р. № 70
Київ
Про затвердження Порядку та умов надання у 2011 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими для оновлення парку автобусів та тролейбусів у містах проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу

Відповідно до частини другої статті 97 Бюджетного кодексу України Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
Затвердити Порядок та умови надання у 2011 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими для оновлення парку автобусів та тролейбусів у містах проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, що додаються.
Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2 лютого 2011 р. № 70
ПОРЯДОК ТА УМОВИ

надання у 2011 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими для оновлення парку автобусів та тролейбусів у містах проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу

1. Ці Порядок та умови визначають механізм надання у 2011 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове відшкодування відсоткових ставок по залучених кредитах на оновлення парку автобусів та тролейбусів у містах проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу (далі — кредит), але не більше розміру облікової ставки Національного банку.

Субвенція не може бути спрямована на погашення штрафних санкцій та/або пені, що нарахovanі за порушення умов відповідних кредитних договорів.

4. Для отримання передбаченого пунктом 3 цих Порядку та умов відшкодування міська рада подає щомісяця до 15 числа (у грудні — до 20 числа) Мініфіну відповідну заяву, до якої додаються такі документи:

копія рішення міської ради про здійснення місцевого запозичення шляхом залучення кредиту та інформація про його істотні умови (у разі внесення до такого рішення змін міська рада невідкладно інформує Мініфіну);

копії кредитного договору та графіка погашення кредиту і відсотків за ним, засвідчені в установленому порядку;

довідка кредитора про надання та погашення кредиту за відповідний період, підписана та засвідчена в установленому порядку;

довідка-розрахунок кредитора про сплату відсотків за користування кредитом, підписана та засвідчена в установленому порядку, і копії платіжних доручень.

5. Рішення про часткове відшкодування відсотків за кредитом приймається Мініфіном протягом трьох робочих днів після надходження зазначених у пункті 4 документів та подається протягом двох робочих днів після прийняття Державної казначейської служби.

6. Державна казначейська служба перераховує субвенцію на підставі відповідного рішення Мініфіну згідно з Порядком перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 р. № 1132 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 96, ст. 3399), і Порядком обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету, затвердженим наказом Державного казначейства від 25 травня 2004 р. № 89.

7. Відображення у первинному та бухгалтерському обліку інформації про отримані (створені) оборотні і необоротні активи, а також відкриті рахунки, реєстрація, облік зобов'язань в органах Державної казначейської служби та проведення операцій з використанням субвенції здійснюються у порядку, встановленому Державною казначейською службою.

8. Складення та подання фінансової і бюджетної звітності, а також контроль за цільовим та ефективним використанням субвенції здійснюються в установленому законодавством порядку.

ФІНАНСИ

Державне око для пенсійних грошей

РЕФОРМИ. «Приватні» пенсії українців мають стати не лише продуктом ініціативи окремих асоціацій та компаній, а й загальнодержавним надбанням

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

Регулятор чи мегарегулятор?

За даними Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг (Держфінпослуг), серед 484,3 тис. учасників недержавних пенсійних фондів України (НПФ) більшість становлять особи віком від 40 до 55 років. Фондовики розповідають, що трапляються випадки, коли до НПФ звертаються молоді люди, які виявляють бажання інвестувати кошти для недержавної пенсії своїх батьків. Тобто, у громадській думці є усвідомлення того, що у справі забезпечення старості не слід покладатися лише на державу, а слід турбуватися про себе самому.

Однорівнева солідарна пенсійна система (працюючи утримують всіх пенсіонерів, при цьому роботодавець платить у Пенсійний фонд 33% доходу, а працівник — 2%), нині тріщить по швах. Кількість працюючих зменшується, а пенсіонерів збільшується.

Другий рівень передбачає обов'язкове відрахування працюючими на спеціальні рахунки 2% фонду зарплати з поступовим збільшенням його до 7% (ці кошти усядковуватимуться).

Третій рівень пенсійної системи недержавного пенсійного забезпечення (НПЗ) становлять недержавні пенсійні фонди. Станом на 30 вересня 2010 р. в нашій країні їх зареєстровано 102, їхні активи перевищили 1 млрд грн, у порівнянні з аналогічним періодом 2009 р. зросли на 23,2%. Згідно з проектом закону «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» № 7455 від 13 грудня 2010 р. учасники другого рівня матимуть право обирати НПФ, в яких накопичуватимуться їхні пенсійні кошти, через два роки після запровадження сплати страхових внесків до накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

В Україні історично склалися, що ринком НПФ опікуються Держфінпослуг та Держкомісія з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР). У 2001 р., коли розроблявся і приймався Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», передбачалося, що буде створено єдиний мегарегулятор, який рано чи пізно поєднає ці функції, але цього не сталося. Час від часу питання про об'єднання двох структур порушується знову, тож експерти не виключають можливість створення єдиного регулятора, що опікуватиметься НПФ і структурами, які їх обслуговують. Світова практика передбачає різні варіанти: від поєднання їхніх функцій до розділення нагляду.

«Ми не відчуваємо якихось особливих проблем щодо регулювання цих функцій двома органами. Є, звичайно, певні питання, що стосуються, приміром, обміну інформацією між регуляторами, але вони швидше технічні і їх неважко оминати без нарікань з боку ринку та наглядових органів. Хотілося б більш тісної взаємодії двох регуляторів, особливо під час розробки нормативно-правових актів та узгодження позицій щодо регулювання сфери НПЗ», — повідомив «УК» генеральний директор Української Асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ) Андрій Рибальченко.

«Поєднання регулятивних функцій під дахом одного мегарегулятора на сьогодні не своєчасне і недоцільне через значні диспропорції у рівнях розвитку окремих сегментів фінансового ринку та неоднорідності професійних видів діяльності деяких небанківських фінансових установ. Об'єднувати фондівий і небанківський фінансовий ринки лише задля того, аби один держрегулятор міг контролювати діяльність компаній з уп-

равління активами (КУА) НПФ, — повний нонсенс: надто дорога ціна», — вважає віце-президент КУА «КІНТО» Анатолій Федоренко. На його думку, оптимізація держрегулювання лежить у площині більш щільної взаємодії ДКЦПФР та Держфінпослуг у забезпеченні контролю за одними і тими ж суб'єктами фінансового ринку в місцях перетину їхніх функцій та більш повній реалізації наданих повноважень. Що стосується державного регулювання діяльності КУА в частині управління активами НПФ, Держфінпослуг має достатні можливості дисциплінарного впливу на КУА, що полягають у забезпеченні жорсткого контролю над дотриманням ними вимог пенсійного законодавства, нормативної бази та інвестиційних декларацій НПФ. Важливим є вплив на діяльність КУА через Ради НПФ аж до розірвання до-

говору про управління активами та заміни КУА, а також вплив на їхню діяльність ДКЦПФР у питаннях, віднесених до виключної компетенції останньої.

Голова Держфінпослуг Василь Волга звертає увагу на... потрібну систему регулювання та контролю над НПФ: їхніх адміністраторів контролює Держфінпослуг, компанії з управління активами — ДКЦПФР, зберігачів цінних паперів — Нацбанк України.

«Це втілює найкращий світовий досвід щодо розвитку недержавної пенсійної системи (НПЗ), реалізований у нашому законодавстві, щоб ніхто не міг до грошей громадян запуснути свої брудні руки», — відзначає В. Волга.

У потрібній моделі не можна допускати сумісництва контролюючих і регулюючих функцій між трьома регуляторами. Адміністратор НПФ, який

здійснює загальне управління НПФ, не зможе надати наказ банку, щоб скористатися грошима НПФ. КУА може дати команду розмістити гроші там чи деінде, але сама не матиме можливості скористатися ними, банк-зберігач також. Діюча система гарантує високий рівень збереження коштів громадян. На думку В. Волги, яскравим показником стабільності такої моделі НПЗ є той факт, що з 2008 р. більшість фінансових установ постраждали, але жоден НПФ не обвалився.

Утім, очільник Держфінпослуг впевнений, що «необхідно посилити державне око ще більше». Держфінпослуг пропонує, аби в Раді НПФ і КУА безпосередньо, прямо або афільовано входили представники ДКЦПФР з метою впливу на адміністратора НПФ при прийнятті рішень, а не тільки його контролю за фактом. А гроші, які знаходяться на зберіганні в банку, зберігачеві внести в ту саму категорію, що і кредити Нацбанку.

Інвестиційний ресурс

Більшість експертів, опитаних «УК», вважають, що одне з важливих завдань цього року — запуск другого накопичувального рівня. «Із його введенням повноваження обох регуляторів повинні збільшитися, має бути посилена система нагляду і контролю за надходженням коштів до нього та порядком їхнього використання», — підкреслює А. Рибальченко.

Аналітики очікують, що Держфінпослуг та ДКЦПФР активніше пропагуватимуть запуск другого рівня накопичувального пенсійного забезпечення, залучаючи представників вищих державних органів до роз'яснення доцільності та переваг його запровадження для суспільства.

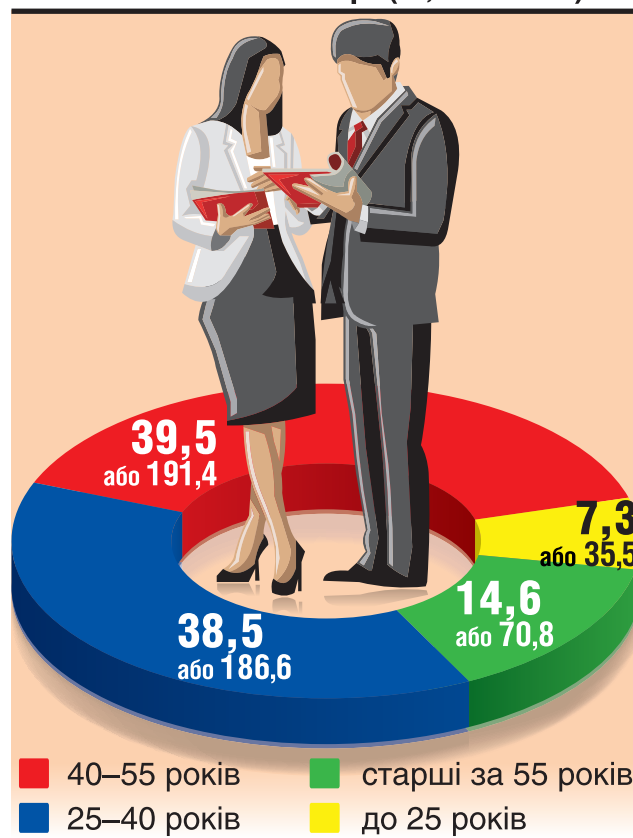
«Поки ним більше опікуються асоціації, які проводять семінари, «круглі столи», виступають у засобах масової інформації, нама-

гаючись донести основні принципи і переваги накопичувальної складової. Однак це лише приватна ініціатива, а проблему необхідно порушувати на загальнодержавному рівні», — впевнений А. Рибальченко. Населення треба переконати, що це продумана державна політика, від запровадження якої виграють усі. Важливо формувати у суспільстві усвідомлення особистої відповідальності кожного за своє майбутнє пенсійне забезпечення. При нинішній солідарній системі, в якій майже немає персоналізації, люди не знають, де їхні гроші і скільки їх там. Завдяки запровадженню другого рівня кожен матиме змогу контролювати свої накопичення, самостійно обирати НПФ чи приймати рішення про переведення своїх коштів до ефективнішого фонду.

«ДКЦПФР слід сконцентруватися на забезпеченні дієвого контролю за дотриманням КУА нормативів інвестування та задоволенні потреб накопичувальної системи в надійних інструментах фондового ринку, а Держфінпослуг — на розробленні умов конкурсу з допуску НПФ до роботи з коштами другого рівня, методики визначення чистої вартості одиниці пенсійних внесків (ОПВ) та порядку визначення середньозваженої доходності НПФ (зміни чистої вартості ОПВ)», — підкреслює А. Федоренко.

Серед цьогогорічних завдань Пенсійного фонду України (ПФУ), на думку експерта, спроможність його виконавчої дирекції виконувати функції централізованого адміністратора накопичувальної системи пенсійного страхування та адміністратора Накопичувального фонду, відпрацювання технологій визначення кола учасників другого рівня та переведення їх до НПФ, підтримання реєстру учасників, розподілу єдиного соціального внеску в частині пенсійних коштів між солідарною та накопичувальною системами.

Розподіл учасників НПЗ за віковими групами станом на 30.09.2010 р. (% , тис. осіб)

Джерело: Держфінпослуг

Біржові торги пожвавилися

Вікторія БОРИСОВА
для «Урядового кур'єра»

ТЕНДЕНЦІЇ. Обсяг біржових торгів в Україні за підсумками 2010 року зріс вчетверо — до 131,2 млрд грн порівняно з 2009 роком, повідомив голова Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР) Дмитро Тевелєв.

Уперше за свою історію частка біржового (організованого ринку) має за підсумками минулого року перевищити 10% загального

обсягу торгів цінними паперами (в загальному обсязі торгів цінними паперами біржовий ринок завжди посідав скромну позицію — 4–5% від загального обсягу). Значні успіхи фондового ринку за підсумками минулого року, на думку керівництва ДКЦПФР, пов'язані зокрема з нормотворчою діяльністю комісії. Регулятор скасував понад 90 застарілих нормативних актів та затвердив більш як 60 нових, серед яких документи, що забезпечили роботу бір-

жового ринку похідних цінних паперів, врегулювали питання цінової нестабільності, уніфікували розрахунок біржових курсів.

Згідно з даними ДКЦПФР, за дев'ять місяців минулого року загальний обсяг торгів цінними паперами склав понад 1 трлн грн (за підсумками 2010 р. очікується показник до 1,3 трлн грн).

Про зростання довіри до організованого ринку цінних паперів свідчить збільшення на ньому кількості фізичних осіб у понад 2,5 раза.

Фонди надають перевагу «Азовсталі»

Марія ЄВМЕНЕНКО,
для «Урядового кур'єра»

ЦІННІ ПАПЕРИ. Акції металургійного комбінату «Азовсталь» станом на кінець третього кварталу минулого року входили в портфелі 36 українських недержавних пенсійних фондів (НПФ), і є лідерами за цим показником серед усіх українських цінних паперів. Згідно з даними Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (ДКЦПФР), до трійки лідерів також увійшли акції енергогенеруючої компанії

«Центренерго» і Єнакіївського металургійного заводу (входять до групи «Метінвест»). Ці цінні папери входять у портфелі 28 і 27 фондів відповідно. Четверте місце розділили між собою акції державного оператора зв'язку «Укртелеком», Алчевського меткомбінату і найбільшої нафтовидобувної компанії країни «Укрнафта» (ними володіють по 25 фондів). Замикають першу п'ятірку акції найбільшого в СНД виробника авіадвигунів «Мотор Січ», якими володіють 23 фонди.

ДКЦПФР також повідомляє, що найбільш популярними корпоративними облігаціями серед НПФ на кінець третього кварталу 2010 року були облігації Ощадбанку та Глобінського м'ясокомбінату (входили в портфелі 17 фондів). До активів НПФ на кінець вересня минулого року входили грошові кошти, частка яких у структурі активів становить майже 47%, облігації підприємств (18%), облігації внутрішньої держпозики (15,4%), інші інвестиції (10,7%) і акції (9%).

ЕКОНОМІКА: РАКУРС

СОТ і для України, і для інших

ТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА. Наша держава почала активніше захищати своїх виробників за кордоном

Галина ІЩЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Хоч Україна і стала членом СОТ у 2008 році, лише торік вона почала активно використовувати інструменти цієї організації для захисту своїх виробників та експортерів і відстоювання їхніх інтересів на міжнародних ринках. Про це йшлося під час «круглого столу» «Торгова політика України після вступу в СОТ — взаємодія влади та бізнесу: можливості, проблеми і перспективи», що пройшов днями у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі.

Боротьба
з недобросовісними
конкурентами

Як зазначили учасники заходу, у 2010 році Мінекономіки (з подачі вітчизняних виробників-експортерів тютюнових і алкогольних виробів) вдалося домовитися з Вірменією та Грузією щодо скорочення різниці в акцизі на українську та місцеву (вірменську і грузинську — авт.) продукцію.

— Після зняття торгових бар'єрів з Грузією експорт продукції компаній-членів асоціації «Укртютюн» у цю країну в 2010 році зріс на 24%, — зазначив директор з корпоративних питань «Джей Ті Інтернешнл» Олександр Авазашвілі. — До цього з 2002 року між країнами діяла угода про вільну торгівлю, але вона не виконувалась. Були часи, коли акцизна ставка на імпорт на 50% перевищувала ставку на місцеву продукцію. Лише зі вступом України в СОТ ситуація поліпшилася, — наголосив він, і додав, що 2010-й став роком накопичування практики із застосування інструментів

СОТ для захисту інтересів країни та її експортерів.

Та якщо питання експорту вітчизняних тютюнових виробів на ринках ближнього зарубіжжя більш-менш вирішене, то у виробників алкогольної продукції ще є нарікання на нерівні умови торгівлі та недобросовісну конкуренцію на території Вірменії та Молдови. Саме тому вони звернулись до Міністерства економічного розвитку і торгівлі з проханням врегулювати це питання у рамках СОТ.

За словами головного фахівця департаменту з інтелектуальної власності ТОВ «Національні алкогольні традиції» Наталії Володимирової, питання з вірменським виробником, що копіює відомі українські та російські бренди алкогольної продукції і продає їх удвічі-втричі дешевше, досі не вирішено. «Боротися з ним дуже складно, бо гендиректор компанії є членом вірменського парламенту і другом президента. Він — монополіст у сфері рітейлу. Заходити в його магазини зі своєю продукцією дуже важко. Це питання порушувалось неодноразово, навіть з боку української влади, та вірменському виробнику лег-

дукцію з переліку продуктів вільної торгівлі з Україною. Як наслідок український алкоголь обкладається 10 % митом на ввезення. «Є компанії, в яких є російські майданчики і є вихід через Росію в Молдову. Відповідно вони отримують 10% дисконт на ввезення, — зауважив він. — Інші ж через скорочення попиту зменшують розлив, що призводить до скорочення обсягів приходу валюти в країну».

Щодо Вірменії, то, за словами Яна Максимовського, вона замінила акцизний збір ліцензуванням імпорту. «Сукупно ми отримали приховане збільшення акцизного збору, — підсумував він. — Необхідно, щоб це питання було вирішене до кінця, або його не треба було й починати».

Завдання
мінімум
і максимум

Представниця юридичної компанії «Василь Кісіль і партнери» Наталя Миколюк переконана, що настав час переводити етап двосторонніх переговорів з Вірменією у вищу площину — власне СОТ, де на ринок не

мають бути партнерами у цьому питанні. Як свідчить західний досвід, економічна політика держави дієва, коли бізнес ініціативний. Причому, створюється пул компаній, через які здійснюється політика. Ми ж займаємось проблемою, коли вже є хвороба, а не на етапі діагностування, — наголосив він.

«Якщо є змога створити асоціацію, що допоможе ефективно вирішувати торгові питання в країнах СНД, зокрема, на Кавказі, в Середній Азії, то це варто робити, — підтримав ідею об'єднання зусиль українських виробників Ян Максимовський. — Наприклад, якщо в Узбекистані мито на ввезення алкоголю становить 650%, зрозуміло, що продавати там українську лікєро-горілчану продукцію неможливо...»

Представниця «Укрлепрому» підійшла до питання СОТ з іншого боку. За її словами, після вступу в СОТ Україна обнулила мита на товари легпрому, тоді як Європа залишила обме-

Якість виробник гарантує

мають бути партнерами у цьому питанні. Як свідчить західний досвід, економічна політика держави дієва, коли бізнес ініціативний. Причому, створюється пул компаній, через які здійснюється політика. Ми ж займаємось проблемою, коли вже є хвороба, а не на етапі діагностування, — наголосив він.

«Якщо є змога створити асоціацію, що допоможе ефективно вирішувати торгові питання в країнах СНД, зокрема, на Кавказі, в Середній Азії, то це варто робити, — підтримав ідею об'єднання зусиль українських виробників Ян Максимовський. — Наприклад, якщо в Узбекистані мито на ввезення алкоголю становить 650%, зрозуміло, що продавати там українську лікєро-горілчану продукцію неможливо...»

Представниця «Укрлепрому» підійшла до питання СОТ з іншого боку. За її словами, після вступу в СОТ Україна обнулила мита на товари легпрому, тоді як Європа залишила обме-

З 2008 року Центр обробки запитів країн-членів СОТ опрацював понад 10 тисяч нотифікацій цієї організації і ще 300 відправив у СОТ від імені України.

ше заплатити мізерні штрафи за порушення законодавства у сфері інтелектуальної власності, аніж зупинити виробництво», — узагальнила вона.

У свою чергу директор з продажу компанії «Nemiroff» Ян Максимовський повідомив, що Молдова виключила алкогольну про-

впливатиме друг президента. Адже там зовсім інший рівень осіб та міжнародного розголосу, що може негативно позначитися на іміджі тієї чи іншої держави, наголосила вона. За її словами, Україна вже стала активно застосовувати цей механізм захисту. Є держави, які за 30-40 ро-

Затоплення відмінюється

ПІДЗЕМКА. Дніпропетровським метробудівникам погашено заборгованість із зарплати

Наталія БІЛОВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Міністерство інфраструктури погасило заборгованість за Програмою капітальних вкладень на будівництві метрополітену в Дніпропетровську за січень — грудень 2010 року на 14,85 млн грн. З них 13,99 млн — борги перед ВАТ «Дніпрометробуд», в тому числі із зарплати, за спожиті енергоносії, перед Пенсійним фондом, іншими фондами та бюджетами різних рівнів.

Голова Дніпропетровської облдержадміністрації Олександр Вілкул на зустрічі з колективом «Дніпрометробуду» зазначив, що заборгованість із зарплати ліквідовано зав-

дяки особистому втручанню Президента України. Очільник області пообіцяв особисто проконтролювати, щоб люди отримали зарплату за 2010 рік в повному обсязі.

Без зарплати дніпропетровські метробудівники працювали 14 місяців. Коли у людей терпець урвався, колектив підприємства надіслав відкритий лист Прем'єр-міністру. В листі йшлося, що 29 листопада 2010 року Кабмін прийняв постанову про виплату боргів «Дніпрометробуду» 20 млн грн, та ці гроші чомусь так і не дійшли. «Скільки ж можна безоплатно обслуговувати технічно небезпечні об'єкти?» — запитували метробудівники і попереджали,

що припинять відкачку води із шахт недобудованого метрополітену (щогодини звідти качають понад 100 кубометрів). А це призвело б до затоплення центральної частини міста, великих провалів ґрунту.

Олександр Вілкул наголосив, що цього вдається уникнути завдяки конструктивній роботі облдержадміністрації з центральними органами влади і Президентом.

«Через те, що торік багато співробітників були відправлені у відпустки за свій рахунок, молодь з підприємства звільнилася. Сьогодні наймолодшим працівникам 45 років, багато працюючих пенсіонерів, — розповів голова ради трудового колективу

ВАТ «Дніпрометробуд» Віктор Коваленко. — Проте, після відновлення повномасштабних робіт молодь повернеться».

У жовтні 2010 року Президент України підписав доручення, в якому вказується, що будівництво метро є одним з пріоритетних державних проєктів», — нагадав О. Вілкул.

Відповідно до нього Кабмін має забезпечити фінансування другої пускової ділянки першої черги Дніпропетровського метрополітену. У тому числі визначити джерела фінансування та план-графік будівельних робіт з 2011-го по 2014-й рік. Готується відповідне розпорядження уряду. З держбюджету

планується виділити 250 млн грн на будівництво підземки і ще 120 млн грн — на закупівлю нової техніки.

Замовником будівництва метро в Дніпропетровську є державне підприємство — Дирекція будівництва метрополітену, яке входить до структури Міністерства інфраструктури. 100% акцій підприємства належать державі та перебувають в управлінні Фонду державного майна. «Приватизація підприємства буде скасована, воно має залишитися в державній власності, — додав голова облдержадміністрації. — Визначені етапи фінансування, інститути вже працюють над проєктуванням».

До речі, дніпропетровська влада вже кілька років поспіль шукає інвестора на добудову підземки. Зокрема, останнім часом великим перемовини з Китаєм. А на сесії міської ради 2 лютого цього року міський голова Іван Куліченко розповів про домовленості із ЄБРР щодо кредиту на 230 млн євро. Нещодавно під час візиту до Великобританії він зустрівся з директором департаменту ЄБРР з питань інфраструктури Томасом Майором. Були узгоджені технічні питання отримання позики. Тепер справа за державними гарантіями. У разі їх надання, за словами Івана Куліченка, кредитну угоду із ЄБРР можна буде підписати вже у травні-червні 2011 року.

ЕКОЛОГІЧНА АКЦІЯ «УК»

«Без сучасних технологій очищення води ситуації не поліпшити»

**Заступник голови
Державного комітету України
по водному господарству
Микола БАБИЧ**

«Урядовий кур'єр» продовжує екологічну акцію «Немає другого Дніпра». У країні на державному рівні закладено базові основи екологічної політики щодо найбільшої річки. Здійснюються певні кроки, але їх явно недостатньо для того, щоб суттєво поліпшити здоров'я Славутича. Про це ведемо мову із заступником голови Державного комітету України по водному господарству Миколою Бабичем.

Головний біль — мілководні зони

УК Почнемо з того, Микола Яковичу, який сучасний гідроекологічний стан басейну найбільшої нашої річки?

— Українська частина басейну — складний багатогалузевий комплекс з високим рівнем господарського освоєння. Тут проживає майже половина населення країни. У басейні розташовані 180 міст, із них — 18 великих, 363 селища, 15,6 тис. сіл. Уже цей сухий перелік говорить про неабияке антропогенне навантаження на водні об'єкти.

Середньобасейний об'єм стоку річки в гирлі становить 53 км³. У маловодні роки він зменшується до 43,5 км³, у надто маловодні — до 30 км³. А існуючий господарський комплекс вимагає значних обсягів води, до того ж, промислове виробництво зосереджене здебільшого в тих частинах басейну, де потреби у воді перевищують обсяги місцевих водних ресурсів. Як у такому випадку вирішувати питання водозабезпечення? Через регулювання стоку та акумуляції його в каскаді водосховищ. На Дніпрі їх шість із загальним об'ємом закумульованої води 43,8 км³. Основний притік її до каскаду формується за рахунок припливу стоку Прип'яті та Верхнього Дніпра до Київського водосховища і Десни — до Канівського. Головними регулюючими ємностями каскаду є Кременчуцьке та Каховське.

УК Якщо зайшла мова про водосховища, то не можна оминути теми, яка часто дискутується в суспільстві та пресі, — доцільність їх створення на річці та що з ними робити.

— Якби ще на стадії проектування розглядали потребу в каскаді водосховищ з огляду на сучасні еколого-економічні підходи, то в такому вигляді, який маємо, їх ніхто б не будував. І обмежилися б кількома штучними морями — тоді річка була б більш проточною, вода влітку сильно не прогрівалася б, не спостерігалася б буй-

ства синьо-зелених водоростей. А що робити? Покоління, яке прийде після нас, знайде відповідь на це питання. Особливе занепокоєння сьогодні викликають мілководні зони, площа яких становить майже п'яту частину площі всіх водосховищ каскаду. З ними пов'язані такі негативні процеси, як замулювання та заболочування, заростання вищою водяною рослинністю, розвиток тих самих синьо-зелених... Треба відмежувати мілководдя. На Кременчуцькому водосховищі, наприклад, вони займають вже 30% — на кілометри тягнуться оголені поверхні, звідки зійшла вода і де грається із сипучим піском вітер. А там, я читав архівні матеріали, планувалося спорудження дамби, якої чомусь не звели. На Канівському водосховищі (будувалося останнім) передбачили чотири польдерні системи — завдяки їм воно більш проточне, ніж півден-

ДОСЬЄ «УК»

Микола БАБИЧ. Народився 22 травня 1949 р. у с. Рубань Немирівського району Вінницької області. У 1971 р. закінчив Український інститут інженерів водного господарства за спеціальністю гідромеліорація.

Трудову діяльність розпочав 1971 р. у тресті «Київводбуд». З 1980 р. до 1990 р. займав відповідальні посади в системі Мінводгоспу УРСР. У 1990 — 1993 рр. — керівник сектору, заступник начальника управління — начальник відділу Управління водних ресурсів Держводгоспу; 1993 — 2003 рр. — начальник Управління комплексного використання водних ресурсів Держводгоспу України; з 2003р. — заступник голови Держводгоспу України.

Заслужений працівник сільського господарства України.

руди. У 2009 р. у водні об'єкти басейну скинуто 4,3 км³ стічних вод. Із них забруднених — 0,8 км³. Найбільше таких на совісті промисловості — 400 млн м³, ЖКГ — 396 млн м³, сільського господарства — 3,4 млн м³. У галузевому розрізі найшкідливішими є підприємства чорної металургії (35%) та комунального господарства (47%).

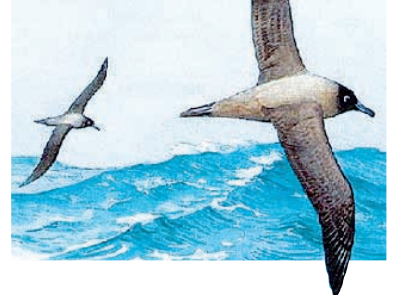
УК А коли поглянути на гідрохімічні та радіологічні показники? — Аналіз багаторічних спостережень свідчить: забруднюючими речовинами басейну є нітри, біогенні та органічні речовини, важкі метали, феноли. За рівнем хімічного та бактеріологічного забруднення вода більшості річок класифікується як забруднена та брудна, а от системи очищення питної води

четверта частина стічних вод басейну Дніпра в комунальному секторі скидається неочищеними — з неабияким вмістом забруднюючих речовин і збудників інфекційних хвороб. Без капітальної реконструкції водопровідних і каналізаційних очисних споруд як населених пунктів, так і підприємств, без введення в дію сучасних технологій очистки води ситуації з якістю її кардинально не поліпшити.

Як оздоровити басейн

УК Ще 1997 року була прийнята «Програма екологічного оздоровлення басейну Дніпра та поліпшення якості питної води». Яку роль у її виконанні відіграв і відіграє Держводгосп (нині

НЕМАЄ ДРУГОГО Дніпра

коштів передбачається впорядкувати споруди водовідведення потужністю 900 тис. м³ на добу, забезпечити екологічно безпечне функціонування водосховищ дніпровського каскаду, вдосконалити нормативно правову та організаційну базу для оздоровлення басейну.

УК Заглянемо в недалеку перспективу: що потрібно зробити в державі, аби поліпшити стан Дніпра та його приток?

— Насамперед, удосконалити інституційні підходи до системи управління водними ресурсами, тобто створити законодавчу та нормативно-правову базу інтегрованого управління за басейновим принципом; прийняти Верховною Радою доопрацьований Водний кодекс та підзаконні акти; поліпшити системи моніторингу; запровадити ГІС-технології. Мінекології, Мінжитлокомунгоспу, місцевим органам влади слід зробити все для запобігання скидам забруднених стоків у природні водні об'єкти. Повинна запрацювати система стимулювання підприємств за впровадження екологічних і ресурсозберігаючих технологій.

Щодо нашого Агентства, то із залученням органів місцевої влади, громадськості маємо виконати визначені заходи з поліпшення стану малих річок, яких немало: в українській частині басейну Дніпра нараховується 15381 загальною довжиною 67,2 тис. км. Ще є 39 середніх річок (9,3 тис. км). Великих, до слова, у басейні три — крім самого Дніпра, ще Прип'ять і Десна (приблизно 2 тис. км). Отже, є до чого докласти руки. Лише малі річки становлять понад 90% річкової мережі басейну. Зайве говорити, в якому вони стані. Практично ніде не дотримуються режиму господарювання у водоохоронних зонах — ведеться несанкціонована забудова, розорюються до візку води землі прибережних захисних смуг і водоохоронних зон. Тому вкрай актуальним залишається винесення в натуру водоохоронних зон і прибережних смуг, впорядкування русел. За підрахунками фахівців, для цього потрібні кошти в сумі 5 млрд грн. Необхідні вони й для виконання першочергових берегоукріплювальних робіт на Дніпрі та Десні завдовжки 76 км (вартістю 854 млн грн), реконструкції та відновлення комплексу гідротехнічних споруд із захисту від шкідливої дії вод у зоні впливу водосховищ дніпровського каскаду обсягом 344 млн грн.

Тільки спільними зусиллями ми допоможемо Дніпру очиститися від забруднення, повернути втрачену красу й силу.

Микола ПУГОВИЦЯ,
«Урядовий кур'єр»

За період експлуатації водосховищ внаслідок руйнування незахищених берегів втрачено 6,5 тис. га прибережних земель. Такий вигляд мають зруйновані береги рукотворних морів

ніші, менше цвіте. От і треба починати з відмежування мілководь — за допомогою дамб, польдерів.

Чи багато цезію та стронцію у водосховищах

УК Останніми роками помітно зменшилися промислове виробництво та водокористування, скоротилися обсяги внесення отрутохімікатів на поля, а поліпшення якості води в басейні Дніпра не спостерігається. В чому причина?

— Якщо коротко, то в дуже незадовільному стані очисні спо-

розраховані на другий клас якості. Погіршується вона і внаслідок підвищення показників кольоровості, азоту амонійного, марганцю, заліза загального. Що стосується стронцію-90 та цезію-137, то середньорічний показник вмісту їх у воді водосховищ нижчий за допустиму норму.

Як я вже казав, найнегативнішим чинником, що позначається на якості природних вод, є низька ефективність діючих очисних споруд. Вони часто працюють із значним перевантаженням, а подекуди в селищах з централізованим водопостачанням і селищах міського типу відсутні взагалі чи є примітивними полями фільтрації, які нерідко перевантажені. Неабияку частку бруду додає змив із територій з густою щільністю міської забудови. А висока насиченість басейну накопичувачами промислових відходів і стоків з них призводить до погіршення якості підземних вод. Уявіть собі:

— Державне агентство водних ресурсів України?

— Заходи, передбачені Програмою, Держводгосп виконує у рамках Комплексної програми захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод. Серед зробленого варто відзначити те, що було відрегульовано 29 км русел річок, побудовано 14 км захисних дамб та 11 гідроспоруд. У підсумку вдалося захистити від паводків і поліпшити умови проживання населення поліських районів Волинської та Рівненської областей. Окрім того, на дніпровських водосховищах запроєктовано й винесено в натуру 275 км прибережних захисних смуг. Заходи щодо екологічного оздоровлення басейну нашої найбільшої річки внесено як основний напрям до проекту Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства до 2020 р. Обсяг фінансування передбачено в сумі 9945 млн грн — за рахунок цих

ДОВІДКА «УК»

Понад 30 млн жителів країни п'ють воду з Дніпра та його приток. Майже третина населення споживає воду з місцевих джерел — криничну та з неглибоких свердловин. Понад 1200 населених пунктів у південних областях та АР Крим використовують для пиття привізну воду.

Потенційні ресурси річкових вод в Україні становлять 209,8 куб. км, з них лише 25% формуються в межах держави. Решта надходить з Російської Федерації, Білорусі, Румунії.

ків навколишнього природного середовища, що передбачає застосування методології оцінки ризику; запровадження до 2020 року керованого управління екологічним ризиком (включаючи випадки надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру); запровадження до 2020 року системи екологічного маркування товарів і продуктів харчування;

виявлення зон екологічного ризику та підготовка державної цілової програми зниження техногенного тиску на здоров'я населення зон екологічного ризику на період до 2020 року;

посилення до 2015 року державного екологічного контролю за дотриманням законодавства у процесі розміщення, будівництва, експлуатації нових і реконструкції існуючих промислових підприємств та інших об'єктів на підставі оцінки ризику для здоров'я населення;

створення до 2015 року інституційних засад для інформування населення щодо екологічних ризиків;

розширення кола питань санітарно–епідеміологічного та природоохоронного характеру у програмі освіти управлінських кадрів до 2015 року та удосконалення до 2020 року системи безперервної фахової освіти для осіб, які працюють у сфері охорони навколишнього природного середовища;

розвиток до 2015 року нормативно–правової бази з екологічного страхування, що ґрунтуватиметься на визначенні питань щодо шкоди, яка може бути заподіяна здоров'ю населення;

розвиток до 2015 року державної системи моніторингу навколишнього природного середовища шляхом її модернізації, посилення координації діяльності суб'єктів моніторингу та вдосконалення систем управління даними як основи для прийняття управлінських рішень.

Ціль 4. Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління

Завданнями у цій сфері є:

розроблення та впровадження нормативно–правового забезпечення обов'язковості інтеграції екологічної політики до інших документів, що містять політичні та/або програмні засади державного, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку до 2012 року;

інституційна розбудова і посилення ефективності державного управління в природоохоронній галузі;

розвиток у рамках процесу «Довкілля для України» партнерства між секторами суспільства з метою залучення до планування і реалізації природоохоронної політики усіх зацікавлених сторін;

впровадження систем екологічного управління та підготовка державних цільових програм з екологізації окремих галузей національної економіки, що передбачають технічне переоснащення, запровадження енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів;

розроблення і впровадження до 2015 року системи стимулів для суб'єктів господарювання, що впроваджують систему екологічного управління, принципи корпоративної соціальної відповідальності, зас-тосовують екологічний аудит, сертифікацію виробництва продукції, її якості згідно з міжнародними природоохоронними стандартами, покращують екологічні характеристики продукції відповідно до встановлених міжнародних екологічних стандартів;

у промисловості та енергетиці:

схвалення у 2012 році Концепції впровадження в Україні більш чис-тото виробництва та затвердження до 2015 року відповідної стратегії та національного плану дій;

розроблення до 2015 року методології визначення ступеня еколо-гічного ризику, обумовленого виробничою діяльністю екологічно не-безпечних об'єктів;

у транспортно–дорожній галузі:

встановлення до 2015 року протишумових споруд/екранів (у місцях, де населені пункти розташовані поблизу автомагістралей) у населених пунктах з кількістю населення не менш як 500 тисяч осіб та до 2020 року — у населених пунктах з кількістю населення не менш як 250 ти-сяч осіб;

створення до 2015 року економічних умов для розвитку інфра-структури екологічно чистих видів транспорту, зокрема громадського, збільшення до 2020 року частки громадського транспорту в загальній інфраструктурі на 25 відсотків;

підвищення вимог до забезпечення екологічної безпеки та надій-ності трубопровідного транспорту;

у житлово–комунальному господарстві та будівництві:

перегляд нормативно–правової бази з метою забезпечення приро-доохоронних вимог, зокрема щодо енерго– та ресурсозбереження, у процесі промислового та житлового проектування, будівництва, ре-конструкції та демонтажу споруд;

підвищення енерго– та ресурсозбереження в багатоквартирних бу-динках;

у сільському господарстві:

створення умов для широкого впровадження екологічно орієтова-них та органічних технологій ведення сільського господарства та до-сягнення у 2020 році їх використання та двократного збільшення площ їх використання у 2020 році до базового рівня;

у військово–оборонній галузі:

розроблення до 2015 року стимулів із заохочення впровадження систем екологічного управління у військових формуваннях, забезпе-чення до 2020 року екологічно безпечного природокористування в хо-ді оперативної та бойової підготовки, під час проведення військових навчань і тренувань;

ліквідація наслідків екологічної шкоди, заподіяної військовою ді-яльністю, зокрема компенсація збитків державі, завданих тимчасовою дислокацією на території України іноземних військ;

у галузі туризму та рекреації:

впровадження до 2015 року систем екологічного управління та по-силення державного екологічного контролю за об'єктами туристично-го, рекреаційного призначення та готельно–ресторанного бізнесу, розвиток екологічного туризму та екологічно орієнтованої рекреації;

розроблення на першому етапі економічних важелів сприяння роз-витку екологічного та зеленого туризму.

Ціль 5. Припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі

Завданнями у цій сфері є:

створення до 2015 року системи запобіжних заходів щодо видів-вселенців та забезпечення контролю за внесенням таких видів до еко-систем, у тому числі морської;

удосконалення до 2015 року нормативно–правової бази щодо сис-теми здійснення контролю за торгівлею видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення;

проведення до 2015 року інформаційно–просвітницької кампанії щодо цінності екосистемних послуг на прикладі екосистем України, формування до 2015 року та подальше застосування вартісної оцінки екосистемних послуг;

доведення до 2015 року площі національної екомережі до рівня (41 відсоток території країни), необхідного для забезпечення екологічної безпеки країни, запровадження системи природоохоронних заходів збереження біо– та ландшафтного різноманіття і розширення площі природно–заповідного фонду до 10 відсотків у 2015 році та до 15 від-сотків загальної території країни у 2020 році;

впровадження до 2020 року екосистемного підходу в управлінську діяльність та адаптація законодавства України у сфері збереження навколишнього природного середовища відповідно до вимог дирек-тив Європейського Союзу;

створення до 2020 року мережі центрів штучного розведення та ре-акліматизації рідкісних видів рослин і тварин та таких, що перебувають під загрозою зникнення;

створення до 2020 року системи економічних важелів сприяння збереженню біо– та ландшафтного різноманіття та формуванню еко-мережі на землях усіх форм власності;

вжиття до 2015 року адміністративних заходів з припинення ката-строфічного зменшення запасів водних живих ресурсів унаслідок їх надмірної експлуатації та погіршення стану навколишнього природно-го середовища.

Ціль 6. Забезпечення екологічно збалансованого природокористу-вання

Завданнями у цій сфері є:

підготовка та схвалення в 2012 році проекту Концепції 10–річних рамок політики сталого споживання та виробництва (ССВ) згідно з Йо-ганнесбурзьким планом дій, розроблення та реалізація Стратегії та на-ціонального плану дій до 2015 року;

подальший розвиток національної системи кадастрів природних ре-сурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища;

технічне переоснащення виробництва на основі впровадження інно-ваційних проектів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів до 2020 року;

запровадження до 2015 року системи економічних та адміністра-тивних механізмів з метою стимулювання виробника до сталого та від-новлюваного природокористування і охорони навколишнього природ-ного середовища, широкого запровадження новітніх більш чистих тех-нологій, інновацій у сфері природокористування;

підвищення енергоефективності виробництва на 25 відсотків до 2015 року та до 50 відсотків до 2020 року порівняно з базовим роком шляхом впровадження ресурсозбереження в енергетиці та галузях, що споживають енергію і енергоносії;

збільшення обсягу використання відновлюваних і альтернативних джерел енергії на 25 відсотків до 2015 року та на 55 відсотків до 2020 року від базового рівня;

збільшення до 2020 року частки земель, що використовуються в ор-ганічному сільському господарстві, до 7 відсотків;

створення до 2015 року екологічно та економічно обґрунтованої системи платежів за спеціальне використання природних ресурсів та збору за забруднення навколишнього природного середовища для стимулювання суб'єктів господарювання до раціонального природо-користування;

реформування до 2015 року діючої системи фондів охорони навко-лишнього природного середовища з метою посилення централізації коштів на рівні областей, Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя.

Ціль 7. Удосконалення регіональної екологічної політики

Завданнями у цій сфері є:

розроблення та виконання середньострокових регіональних планів дій з охорони навколишнього природного середовища як основного інструменту реалізації національної екологічної політики на регіональ-ному рівні;

розроблення до 2015 року методології та підготовка місцевих пла-нів дій з охорони навколишнього природного середовища;

впровадження екологічної складової в стратегічні документи роз-витку міст та регіонів, урахування вимог Ольборзької хартії під час проведення оцінки регіональних програм соціального та економічного розвитку, перегляд до 2020 року генеральних планів розвитку великих міст з метою імплементації положень зазначених міжнародних доку-ментів;

законодавче забезпечення до 2015 року переходу від соціально-економічного планування до еколого–соціально–економічного плану-вання розвитку регіонів і міст;

розроблення до 2020 року нормативно–правової бази щодо еколо-го–економічних макрорегіонів;

проведення до 2020 року класифікації регіонів за рівнями техноген-но–екологічних ризиків, створення відповідних банків геоінформацій-них даних і карт;

реалізація до 2015 року пілотного проекту щодо поєднання системи територіального планування з процедурами довгострокового прогно-зування, еколого–соціально–економічного планування та проведення стратегічної екологічної оцінки на прикладі Карпатського макрорегіо-ну;

розвиток партнерства «громадськість — влада — бізнес» на регіо-нальному рівні з метою забезпечення до 2020 року соціальних та еко-логічних стандартів екологічно безпечного проживання населення;

зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припиненняруйнування навколишнього при-родного середовища у межах міст, підвищення показників озеленення та територій зелених насаджень загальною користування, зниження до 2020 року рівня забруднення атмосферного повітря, водойм, шу-мового та електромагнітного забруднення.

Розділ 4. ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Основними інструментами реалізації національної екологічної полі-тики є:

міжсекторальне партнерство та залучення зацікавлених сторін;

оцінка впливу стратегій, програм, планів на стан навколишнього природного середовища;

удосконалення дозвільноїсистеми у сфері охорони навколишнього природного середовища;

екологічна експертиза та оцінка впливу об'єктів екологічної експер-тизи на стан навколишнього природного середовища;

екологічний аудит, системи екологічного управління, екологічне маркування;

екологічне страхування;

технічне регулювання, стандартизація та облік у сфері охорони нав-колишнього природного середовища, природокористування та забез-печення екологічної безпеки;

законодавство у сфері охорони навколишнього природного сере-довища;

освіта та наукове забезпечення формування і реалізації національ-ної екологічної політики;

економічні та фінансові механізми;

моніторинг стану довкілля та контроль у сфері охорони навколиш-нього природного середовища і забезпечення екологічної безпеки;

міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього при-родного середовища та забезпечення екологічної безпеки.

4.1. Міжсекторальне партнерство та залучення зацікавлених сторін

Важливим інструментом реалізації національної екологічної політи-ки є розвиток партнерства між секторами та залучення до планування і реалізації політики усіх зацікавлених сторін (органи виконавчої вла-

ди, приватний сектор, виробники, науковці, громадські організації, ор-гани місцевого самоврядування).

Створення міжвідомчої комісії «Довкілля для України» за аналогією з процесом ЄЕК ООН «Довкілля для Європи» та підтримка її діяльнос-ті є механізмом забезпечення такого партнерства. Завданнями зазна-ченої міжвідомчої комісії є щорічна підготовка і проведення націо-нальних конференцій «Довкілля для України» за участю громадськос-ті, науковців, а також партнерів —представників міжнародних органі-зацій та програм, екологічно дружнього бізнесу.

4.2. Оцінка впливу стратегій, програм, планів на стан навколишньо-го природного середовища

Удосконалення екологічного законодавства в частині застосування Стратегічної екологічної оцінки (CEO) як обов'язкового інструменту стратегічного планування розвитку соціально–економічної політики на національному, регіональному та місцевому рівнях. Посилення соці-ально–економічного розвитку Центральноевропейського та Східноєв-ропейського регіонів робить CEO важливим інструментом оцінки впливу на навколишнє природне середовище, зокрема у транскордон-ному контексті.

4.3. Удосконалення дозвільної системи у сфері охорони навколиш-нього природного середовища

Удосконалення дозвільної системи у сфері охорони навколишнього природного середовища спрямоване на регулювання природокорис-тування шляхом встановлення науково обґрунтованих обмежень на використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища. Розвиток зазначеного виду діяльності пов'я-заний із впровадженням інтегрованого дозволу щодо регулювання забруднення навколишнього природного середовища відповідно до Директиви ЄС про попередження та контроль забруднення ('IPPC' 96/61/EC Directive), спрощення процедури видачі дозволу та забезпе-чення прозорості. Важливим аспектом є вдосконалення наукового за-безпечення встановлення лімітів на використання природних ресурсів та встановлення граничнодопустимих рівнів забруднення навколиш-нього природного середовища.

4.4. Екологічна експертиза та оцінка впливу на стан навколишнього природного середовища

Екологічна експертиза та оцінка впливу на стан навколишнього при-родного середовища (ОВНС) спрямовані на запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлення відпо-відності запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпе-чення екологічної безпеки. Забезпечення ефективного проведення державної та громадської екологічної експертизи є важливим пріори-тетом у природоохоронній діяльності і потребує поліпшення фінансо-вої підтримки.

4.5. Екологічний аудит та системи екологічного управління

Екологічний аудит та системи екологічного управління спрямовані на підвищення екологічної обґрунтованості та ефективності діяльності суб'єктів господарювання, встановлення відповідності об'єктів еколо-гічного аудиту вимогам природоохоронного законодавства та удоско-налення управління суб'єктами господарювання, що провадять еколо-гічно небезпечну діяльність, або окремими природними комплексами.

4.6. Екологічне страхування

Екологічне страхування є одним з видів страхування цивільної від-повідальності власників або користувачів об'єктів підвищеної еколо-гічної безпеки у зв'язку з ймовірним аварійним забрудненням ними навколишнього природного середовища та спричиненням шкоди жит-тево важливим інтересам третіх осіб, яке передбачає часткову компен-сацію шкоди, завданої потерпілим. Необхідно розробити та впровади-ти методику проведення оцінки ризиків та загроз, зумовлених експлу-атацією екологічно небезпечних об'єктів, обчислення страхових тари-фів відповідно до визначеного рівня ризику. Надзвичайно важливим є створення ринку послуг екологічного страхування та заснування стра-хових компаній, здатних забезпечити надійний механізм страхування.

4.7. Технічне регулювання та стандартизація у сфері охорони нав-колишнього природного середовища та забезпечення екологічної без-пеки

Технічне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки спрямовані на впро-вадження науково обґрунтованих та безпечних для навколишнього природного середовища і здоров'я населення вимог до процесів, то-варів та послуг.

Стратегічні завдання щодо розвитку системи технічного регулюван-ня потребують інтеграції екологічних норм, вимог та правил відповід-но до законодавчої бази Європейського Союзу.

Впровадження міжнародних стандартів у сфері ресурсозбереження, охорони навколишнього природного середовища, надрокористування, систем екологічного управління та екологічних критеріїв до товарів та послуг надасть можливість вітчизняному товаровиробнику покращити екологічні аспекти виробництва і продукції та рівень конкурентоздат-ності на міжнародних ринках.

Необхідно розробити підсистему стандартизації та сертифікації у сфері екологічної безпеки, затвердити екологічні вимоги до продукції, а також гармонізувати національні стандарти до стандартів і норм ЄС та міжнародних стандартів серій ISO 14000, ISO 19000 з посиленням контролю з боку держави за використанням екологічних маркувань, зокрема щодо вмісту генетично модифікованих організмів. Пріорите-том розвитку цього інструменту є розроблення та впровадження сис-теми державної підтримки вітчизняного товаровиробника продукції з поліпшеними екологічними характеристиками відповідно до законо-давчо встановлених вимог, а також вдосконалення методів та систем державного обліку і статистичної звітності у сфері охорони навколиш-нього природного середовища.

4.8. Законодавство у сфері охорони навколишнього природного се-редовища

Реалізація екологічної політики потребує ефективного функціону-вання системи законодавства у сфері охорони навколишнього при-родного середовища, спрямованого на досягнення національних пріо-ритетів. Основними вимогами до такого законодавства є його відпо-відність Конституції України, наближення до відповідних директив ЄС, забезпечення впровадження багатосторонніх екологічних угод (кон-венцій, протоколів тощо), стороною яких є Україна, соціальна при-йнятність, реалістичність, економічна ефективність. Законодавство має сприяти гнучкому застосуванню відповідних економічних інструментів для стимулювання впровадження інноваційних екологічних техноло-гій, розв'язанню екологічних проблем на місцевому рівні.

Приведення у відповідність екологічного законодавства України із положеннями джерел acquis communautaire в першу чергу необхідно здійснити за такими напрямками:

забезпечення наскрізності екологічної політики, її інтеграції до полі-тик державного, галузевого (секторального), регіонального та місце-вого розвитку;

моніторинг і оцінка якості атмосферного повітря, зокрема щодо за-гальнопоширених забруднюючих речовин, зонування території Украї-ни, планів поліпшення якості атмосферного повітря в зонах і агломе-раціях; регулювання зменшення вмісту сірки у пальному;

ОРІЄНТИР № 6

— створення прикладних програмних комплексів та геоінформаційних систем;

— дослідження і розроблення методології проектування та укладення науково–довідкових і навчальних картографічних видань;

— поглиблення теорії, методології та методики картографії, удосконалення методів тематичного картографування;

— наукового забезпечення виконання топографо–геодезичних і картографічних робіт з делімітації і демаркації державного кордону;

— геодезичного та фотографіметричного приладобудування;

підвищення фахової кваліфікації спеціалістів у сфері топографо–геодезичної та картографічної діяльності, а також геоінформатики;

визначення та унормування географічних назв, зокрема, в результаті:

— розроблення методологічних засад визначення та унормування географічних назв;

— розроблення нормативно–методичного забезпечення створення та ведення Державного реєстру географічних назв;

— дослідження у сфері стандартизації географічних назв; ведення Державного реєстру географічних назв та оновлення інформації про географічні назви; розроблення програмного забезпечення зазначеного реєстру (банку даних); видання газетирів, офіційних каталогів і довідників географічних назв;

забезпечення міжнародного співробітництва у сфері топографо–геодезичної та картографічної діяльності, зокрема, в результаті:

— розроблення спільних проєктів для підготовки спеціалістів в іноземних вищих навчальних закладах;

— обміну передовим досвідом з геодезичними службами інших країн; реалізації спільних міжнародних проєктів, взаємодії із закордонними геоінформаційними системами для створення умов впровадження національної інфраструктури геопросторових даних;

— активної участі в роботі міжнародних організацій та професійних виставках і ярмарках;

проведення заходів, передбачених міжнародними договорами про співробітництво у сфері топографо–геодезичної та картографічної діяльності.

Строк виконання Програми становить п'ять років.

Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Виконання Програми забезпечить:

підвищення рівня задоволення потреб державних органів та органів місцевого самоврядування, науки, освіти, культури та суспільства у цілому в геоінформаційній продукції, геопросторових даних, що сприятиме економічному розвитку держави, забезпечить підвищення рівня управління національною економікою та сприятиме збільшенню науково–технічного потенціалу держави;

здешевлення вартості робіт топографічного картографування на 20–30 відсотків у результаті отримання інформації з банків даних національної інфраструктури геопросторових даних;

удосконалення системи державного управління топографо–геодезичною та картографічною діяльністю;

створення умов для інтеграції України в європейську та світові інфраструктури геопросторових даних;

отримання щороку не менше 15 млн. гривень за рахунок використання програмних засобів геоінформаційної системи вітчизняного виробництва;

підвищення ефективності інформаційного обміну в результаті скорочення витрат на конвертування геопросторових даних та приведення таких даних до єдиної координатно–об'єктної основи. За результатами проведення експертної оцінки, витрати на конвертування геопросторових даних у разі використання різних картографічних основ становлять до 80 відсотків загальної вартості;

отримання до 10 млн. гривень за рахунок зменшення обсягу дублювання картографічних робіт;

збільшення обсягів вітчизняного виробництва геопросторових даних на 15–20 відсотків;

отримання щороку не менше 10–15 млн. гривень додаткових податкових надходжень до державного бюджету у результаті розвитку ринку геоінформаційних послуг;

отримання до 15 млн. гривень у результаті використання геоінформаційних систем в Інтернеті та зменшення витрат на конвертування геопросторових даних.

Оцінка фінансових, матеріально–технічних, трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми

Фінансування Програми планується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством.

Кошти на виконання Програми передбачаються Законом про Державний бюджет України на відповідний рік з урахуванням його реальних фінансових можливостей.

Загальна орієнтовна потреба у коштах державного бюджету на виконання Програми становить близько 175 000 тис. гривень, зокрема, на:

створення національної системи відліку, забезпечення функціонування та розвитку державної геодезичної мережі — 34 500 тис. гривень;

топографічне картографування території та розвиток національної системи картографування — 78 700 тис.;

тематичне та спеціальне картографування — 21 050 тис.; створення національної нормативно–технічної бази топографо–геодезичної та картографічної діяльності — 1900 тис.;

розвиток геоінформаційних ресурсів та створення геоінформаційних систем — 16 250 тис.;

розвиток фундаментальних досліджень і прикладних наукових розробок, геодезичне та фотографіметричне приладобудування — 7400 тис.;

встановлення та унормування географічних назв — 2100 тис.;

міжнародне співробітництво в галузі геодезії та картографії — 1100 тис.;

технічне переоснащення національної системи геодезичного відліку та топографічного картографування — 12 000 тис. гривень.

Крім того, для виконання Програми планується залучити кошти з інших джерел фінансування в обсязі близько 35 000 тис. гривень.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 22 грудня 2010 р. № 2358–р
Київ

Про затвердження проекту та титулу будови другої черги реконструкції гідроелектростанцій БАТ «Укргідроенерго»

1. Затвердити поданий Міністерством палива та енергетики проєкт будови «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга», розроблений БАТ «Укргідропроект» та рекомендований державним підприємством «Укрдержбудекспертиза» Міністерства регіонального розвитку та будівництва, з такими основними техніко–економічними показниками:

кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—70
у тому числі:	
Дніпровський каскад	—64
Дністровська ГЕС	—6
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—207 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—245,2 МВт
загальна кошторисна вартість, тис. гривень	—6456716,234
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—913966,958
устаткування та інвентарю	—4065355,804
пусконалагоджувальних робіт	—47367,909
інші витрати	—1430025,563
вартість виконаних робіт на 1 квітня 2008 р.	—338157,534
тривалість реконструкції	—12 років

строк окупності капіталовкладень	—22 роки (або через 10 років після завершення реконструкції)
з них:	
пускового комплексу — Київська ГАЕС	—3
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—3,3 млн. кВт•год
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—280013,699
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—48622,175
устаткування та інвентарю	—155763,605
пусконалагоджувальних робіт	—3858,02
інші витрати	—71769,899
тривалість реконструкції	—7 років
пускового комплексу — Київська ГЕС	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—8
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—8 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—28 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—434559,135
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—59297,837
устаткування та інвентарю	—266458,866
пусконалагоджувальних робіт	—5748,072
інші витрати	—103054,36
тривалість реконструкції	—6 років
пускового комплексу — Канівська ГЕС	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—22
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—27 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—77 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—1362433,406
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—159963,778
устаткування та інвентарю	—897590,179
пусконалагоджувальних робіт	—15198,187
інші витрати	—289681,262
тривалість реконструкції	—12 років
пускового комплексу — Кременчуцька ГЕС	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—12
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—21 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—57,8 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—1639866,784
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—188450,776
устаткування та інвентарю	—1123858,589
пусконалагоджувальних робіт	—5344,838
інші витрати	—322212,581
тривалість реконструкції	—12 років
пускового комплексу — Дніпродзержинська ГЕС	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—6
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—55 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—26,4 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—641164,432
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—111061,561
устаткування та інвентарю	—381006,773
пусконалагоджувальних робіт	—3118,063
інші витрати	—145978,035
тривалість реконструкції	—6 років
пускового комплексу — Дніпровська ГЕС–1	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—3
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—33 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—21 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—443479,442
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—97591,447
устаткування та інвентарю	—229245,876
пусконалагоджувальних робіт	—3442,085
інші витрати	—113200,034
тривалість реконструкції	—7 років
пускового комплексу — Дніпровська ГЕС–2	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—8
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—28 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—23,4 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—995121,108
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—85253,994
устаткування та інвентарю	—690188,277
пусконалагоджувальних робіт	—4323,705
інші витрати	—215355,132
тривалість реконструкції	—9 років
пускового комплексу — Каховська ГЕС	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—2
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—14 млн. кВт•год
збільшення установленої потужності	—11,6 МВт
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—322623,689
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—71364,758
устаткування та інвентарю	—167946,159
пусконалагоджувальних робіт	—2256,746
інші витрати	—81056,026
тривалість реконструкції	—12 років
пускового комплексу — Дністровська ГЕС–1	
кількість гідроагрегатів, що підлягають реконструкції, одиниць	—6
збільшення середньорічного обсягу виробництва електроенергії	—18 млн. кВт•год
загальна кошторисна вартість пускового комплексу, тис. гривень	—337454,539
у тому числі:	
будівельно–монтажних робіт	—92360,632
устаткування та інвентарю	—153297,48
пусконалагоджувальних робіт	—4078,193
інші витрати	—87718,234
тривалість реконструкції	—8 років
2. Затвердити титул будови «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга», що додається.	

3. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 р. № 265 «Про затвердження титулу будови «Друга черга реконструкції гідроелектростанцій БАТ «Укргідроенерго»».

Прем'єр–міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 5 січня 2011 р. № 2–р
Київ

Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами

1. Затвердити план заходів щодо реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2010 р. № 2031 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 83, ст. 2918), що додається.

2. Центральним та місцевим органам виконавчої влади, іншим державним органам, відповідальним за виконання плану заходів, подавати щороку до 15 березня Адміністрації Державної прикордонної служби інформацію про стан його виконання для узагальнення та подання до 15 квітня Кабінетові Міністрів України.

3. Адміністрації Державної прикордонної служби, центральним та місцевим органам виконавчої влади, іншим державним органам забезпечити виконання плану заходів, затвердженого цим розпорядженням, у межах бюджетних призначень на відповідний рік.

Прем'єр–міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 5 січня 2011 р. № 2–р

ПЛАН
заходів щодо реалізації Концепції інтегрованого управління кордонами

1. Забезпечити:

1) супроводження у Верховній Раді України проєктів Законів України: Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту (реєстраційний номер 7252);

Мін'юст, МВС, Адміністрація Держприкордонслужби.

До прийняття Закону;

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення попереднього документального контролю у пунктах пропуску через митний кордон України (реєстраційний номер 2766);

Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Держмитслужба.

До прийняття Закону;

Про внесення змін до Закону України «Про приєднання України до Протоколу про внесення змін до міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур» (реєстраційний номер 0192);

Держмитслужба.

До прийняття Закону;

2) розроблення законопроекту про внесення змін до Закону України «Про телекомунікації» щодо порядку відключення кінцевого обладнання та першочергового надання телекомунікаційних послуг підрозділам спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.

Держмитслужба.

2011 рік;

3) виконання положень міжнародних договорів, що регулюють питання забезпечення безпеки державного кордону.

Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади.

Постійно;

4) укладення міжнародних договорів щодо:

державного кордону в Азовському і Чорному морях та Керченській протоці, розмежування виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу між Україною і Російською Федерацією;

точок стику державного кордону України, Російської Федерації та Республіки Білорусь; України, Республіки Молдова та Румунії; України, Республіки Польща та Республіки Білорусь;

режиму державного кордону, співробітництва та взаємної допомоги з прикордонних питань з Республікою Молдова, Російською Федерацією та Республікою Білорусь.

МЗС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи.

2011–2015 роки;

внесення змін до угод між Урядом України і Урядом Угорської Республіки, Урядом України і Урядом Румунії, Урядом України і Урядом Республіки Польща про пункти пропуску через державний кордон після виділення в рамках Європейського інструменту сусідства і партнерства грантів на розбудову пунктів пропуску через державний кордон.

Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи.

2011–2013 роки;

внесення змін і доповнень до міжнародних угод про пункти пропуску через державний кордон з метою оптимізації їх мережі.

Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади.

2011–2015 роки;

співробітництва під час здійснення контролю осіб, транспортних засобів і товарів, що переміщуються через спільний державний кордон.

Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади.

2011–2015 роки;

взаємного визнання окремих результатів митного контролю та оформлення, а також накладеного митного забезпечення у процесі здійснення митних процедур під час перетинання українсько–російського кордону.

Держмитслужба, МЗС, Адміністрація Держприкордонслужби.

2011 рік;

реадмісії осіб з державами походження незаконних мігрантів та державами їх транзитного прямування.

МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС.

2011–2015 роки;

створення спільних із суміжними державами контактних (консультаційних) пунктів на державному кордоні.

Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба.

2011–2014 роки;

запровадження спільного патрулювання державного кордону з підрозділами прикордонних органів суміжних держав.

Адміністрація Держприкордонслужби.

2011–2015 роки;

фінансування ЄС у рамках секторальної бюджетної підтримки у сфері управління кордонами.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Мінфін, Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС.

2011 рік;

5) здійснення демаркації державного кордону з Республікою Молдова, Російською Федерацією та Республікою Білорусь.

МЗС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи.

2011–2015 роки;

ОРІЄНТИР № 6

6) підвищення ефективності діяльності суб’єктів інтегрованого управління кордонами із забезпечення дотримання прав і свобод людини та протидії корупції під час виконання покладених на них функцій. Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, МЗС, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. Постійно; 7) продовження реалізації спільних проектів міжнародної технічної допомоги у сфері інтегрованого управління кордонами та започаткування нових проектів у зазначеній сфері. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади. 2011–2015 роки; 8) імплементацію Рамкових стандартів забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі Всесвітньої митної організації в митну справу. Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади. 2011–2015 роки; 9) вивчення досвіду інтегрованого управління кордонами інших держав та його запровадження в Україні. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС. 2011–2015 роки; 10) видання стратегічного бюлетеня з питань прикордонної безпеки «Інтегроване управління кордонами в Україні». Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, МВС, Держмитслужба. 2012–2015 роки. 2. Створення чотирирівневої системи контролю за в’їздом та перебуванням в Україні іноземців та осіб без громадянства, шляхом: 1) приведення нормативних актів щодо процедури оформлення візових документів у закордонних дипломатичних установах України у відповідність із стандартами ЄС. МЗС, МВС, Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2014 роки; 2) створення бази даних про іноземців та осіб без громадянства, які подали заяву про оформлення візи для в’їзду в Україну, в тому числі тих, яким було відмовлено в їх видачі, та визначення механізму передачі інформації про зазначених заявників від МЗС до Адміністрації Держприкордонслужби, МВС та інших правоохоронних органів. МЗС, МВС, Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2014 роки; 3) удосконалення роботи консульських посадових осіб України за кордоном щодо з’ясування підстав для в’їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну. МЗС, Адміністрація Держприкордонслужби, МВС. 2011–2015 роки; 4) проведення спільних з прикордонними (правоохоронними) органами суміжних держав профілактичних операцій щодо виявлення та припинення каналів переправлення незаконних мігрантів через спільний державний кордон на основі результатів оцінки ризиків. Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, заінтересовані державні органи. Постійно; 5) удосконалення механізму: обміну інформацією з питань протидії незаконній міграції з прикордонними органами суміжних держав. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2012 роки; проведення співбесід з іноземцями та особами без громадянства, які в’їжджають в Україну. Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС. 2011 рік; координації діяльності державних органів, що здійснюють різні види контролю під час перетинання державного кордону або беруть участь у забезпеченні режиму державного кордону, прикордонного режиму і режиму в пунктах пропуску через державний кордон. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади. 2011–2012 роки; здійснення контролю за перебуванням в Україні іноземців та осіб без громадянства з урахуванням європейських стандартів. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2013 роки; ідентифікації, тримання та видворення за межі України іноземців та осіб без громадянства, затриманих за вчинення ними правопорушень. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2013 роки; 6) визначення механізму: внесення біометричних даних у візові документи та використання таких даних під час здійснення прикордонного контролю. МЗС, Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, заінтересовані державні органи. Після прийняття відповідного Закону; проведення моніторингу стану транскордонної і транснаціональної організованої злочинності. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані державні органи. Постійно; контролю за виїздом з України іноземців та осіб без громадянства, стосовно яких уповноваженими державними органами прийнято рішення про примусове видворення або добровільне повернення. Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, заінтересовані державні органи. 2011–2012 роки; обміну між суб’єктами інтегрованого управління кордонами інформацією про видачу віз, в’їзд в Україну (виїзд з України) іноземців та осіб без громадянства, їх тимчасове перебування в Україні, відмову або заборону в’їзду іноземцям та особам без громадянства в Україну, продовження (скоропечення) строку їх перебування в Україні, вчинені правопорушення, приймання та передавання іноземців та осіб без громадянства відповідно до угод про реадмісію осіб. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, МВС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки; обміну між суб’єктами інтегрованого управління кордонами відкритою знеособленою статистичною та аналітичною інформацією з питань протидії незаконному переміщенню через державний кордон наркотичних засобів, зброї, боєприпасів та вибухових речовин. Держмитслужба, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані державні органи. 2011–2014 роки; 7) створення міжвідомчого віртуального координаційного центру з питань протидії незаконній міграції. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011 рік; 8) проведення суб’єктами інтегрованого управління кордонами спільної оцінки міграційних ризиків. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. Постійно; 9) проведення суб’єктами інтегрованого управління кордонами оцінки існуючих і потенційних ризиків під час набуття особами статусу біженця в Україні та розроблення механізму контролю за перебуванням зазначених осіб в Україні.	МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані державні органи. 2011–2012 роки; 10) проведення суб’єктами інтегрованого управління кордонами аналізу діяльності щодо продовження або скорочення терміну перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства, прийняття рішень про заборону їх в’їзду в Україну та опрацювання пропозицій щодо внесення відповідних змін до нормативно-правових актів. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки. 3. Вжити заходів до активізації співробітництва: 1) з міжнародними організаціями, установами та структурами, зокрема: з Європейською агенцією з питань управління оперативним співробітництвом на зовнішніх кордонах держав — членів Європейського Союзу у проведенні аналізу ризиків, забезпеченні обміну інформацією, участі у проведенні спільних операцій, виконанні спеціалізованих програм підготовки персоналу Держприкордонслужби. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2015 роки; з Інтерполом, Європолом та іншими міжнародними правоохоронними установами щодо проведення спільних заходів з протидії транскордонній і транснаціональній організованій злочинності, боротьби з корупцією, підготовки персоналу, обміну інформацією. МВС, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані державні органи. 2011–2015 роки; у рамках Форуму Чорноморського прикордонного співробітництва щодо реалізації спільних ініціатив і програм у сфері безпеки державного кордону, підготовки персоналу, обміну досвідом, проведення спільних скоординованих заходів. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2015 роки; з Місією Європейської Комісії з надання допомоги в питаннях кордону в Україні та Республіці Молдова щодо обміну інформацією, спільного аналізу ризиків, підготовки персоналу, надання технічної допомоги прикордонним і митним органам, забезпечення участі експерта-спостерігача Місії Європейської Комісії у роботі спільної робочої групи з демаркації центральної (придністровської) ділянки українсько-молдовського державного кордону. Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба. Протягом дії мандату Місії Європейської Комісії; 2) з прикордонними та митними органами суміжних держав щодо: діяльності прикордонного представництва із забезпечення безперервного пропуску осіб, товарів і транспортних засобів через державний кордон, запобігання виникненню конфліктних ситуацій. Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2014 роки; створення спільних груп з аналізу ризиків та підготовки пропозицій у сфері безпеки державного кордону. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба. 2011–2015 роки; обміну інформацією, зокрема попередньою, про товари і транспортні засоби, що переміщуються через митний кордон. Держмитслужба, Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2012 роки; обміну досвідом щодо використання новітніх технічних засобів контролю, спостереження та інформаційно-комунікаційних технологій. Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, Держмитслужба. Постійно; взаємодії під час здійснення контрольних процедур у пунктах пропуску через державний кордон. Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба. 2011–2015 роки; визначення процедури погодження строку і порядку будівництва (реконструкції) пунктів пропуску через державний кордон та їх пропускної спроможності. Держмитслужба, Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2015 роки; 3) шляхом участі у засіданнях: робочих груп Організації Чорноморського Економічного Співробітництва; ради Всесвітньої митної організації, технічних та інших комітетів Організації. Держмитслужба. Постійно. 4. Створити єдиний інформаційний простір суб’єктів інтегрованого управління кордонами шляхом удосконалення: 1) механізму обміну даними в інтегрованій міжвідомчій інформаційно-телекомунікаційній системі «Аркан» щодо осіб, транспортних засобів і вантажів, які перетинають державний кордон. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані державні органи. 2011–2012 роки; 2) інтегрованої інформаційно-телекомунікаційної системи Держприкордонслужби. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2012 роки; 3) телекомунікаційної складової інтегрованих інформаційно-телекомунікаційних систем Держприкордонслужби та Держмитслужби. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба. 2011–2015 роки; 4) системи захисту інформації про особу (персональних даних) під час її одержання, використання, поширення та зберігання в інформаційних системах суб’єктів інтегрованого управління кордонами. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. Постійно. 5. Привести процедуру пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів і товарів у відповідність із стандартами ЄС, забезпечивши: 1) перехід до застосування Єдиного адміністративного документа ЄС під час будь-яких процедур, пов’язаних з експортом, імпортом, транзитом товарів. Держмитслужба. 2011–2013 роки; 2) розроблення та запровадження нових технологій прикордонного та митного контролю у пунктах пропуску для повітряного та морського сполучення. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба. 2011–2012 роки; 3) спрощення прикордонних процедур, застосування поглибленого контролю осіб і транспортних засобів на основі аналізу ризиків та оперативної інформації. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки; 4) комісійне оформлення вантажних суден шляхом застосування вільної практики. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки; 5) удосконалення механізму виявлення викрадених автомобілів з числа тих, що переміщуються через державний кордон.	Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, Держмитслужба. 2011–2012 роки; 6) створення разом з прикордонними і митними органами Республіки Польща спільної робочої групи з координації пропуску через державний кордон учасників та гостей фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, Держмитслужба. І квартал 2012 року; 7) запровадження: європейської трирівневої системи перевірки паспортних документів у пунктах пропуску через державний кордон. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2012 рік; інноваційних підходів до технічного оснащення прикордонних і митних органів та їх підрозділів технічними засобами контролю, відеоспостереження тощо. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба. 2011–2015 роки; контролю перетинання державного кордону громадянами України, іноземцями та особами без громадянства з використанням електронних карток. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2012 роки; 8) дотримання принципів вибірковості та достатності під час здійснення прикордонного та митного контролю на основі аналізу ризиків. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба. 2011–2015 роки; 9) облаштування пунктів пропуску через державний кордон шляхом: визначення (погодження) разом із суміжними державами переліку і місць розташування таких пунктів пропуску, порядку, строків будівництва та розвитку їх інфраструктури; врегулювання питання спільного використання споруд, обладнання контрольних органів, делегування повноважень та погодження спільних технологій прикордонного та митного контролю, порядку взаємного визнання їх результатів, а також накладеного митного забезпечення під час перетинання державного кордону. Держмитслужба, Адміністрація Держприкордонслужби, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади. 2011–2015 роки; 10) виконання функцій митних органів під час здійснення митного контролю та митного оформлення на підставі міжнародних стандартів ISO. Держмитслужба. 2011–2014 роки; 11) запровадження процедури митного контролю товарів і транспортних засобів з використанням функціонального модуля «Фільтр пункту пропуску», автоматизованої системи митного оформлення Держмитслужби. Держмитслужба. 2011–2012 роки; 12) поетапне впровадження багатофункціональної комплексної системи «Електронна митниця». Держмитслужба. 2011–2015 роки; 13) створення єдиного диспетчерського центру на базі інформаційно-телекомунікаційних систем. Держмитслужба. 2011–2013 роки; 14) продовження роботи з ЄС з метою досягнення домовленостей щодо обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби, що переміщуються через державний кордон в рамках торгівлі з державами — членами ЄС та приєднання України до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами і Конвенції про спільну транзитну процедуру. Держмитслужба, Мін’юст, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, МЗС. 2012–2015 роки. 6. Удосконалити систему охорони державного кордону шляхом: 1) розвитку інформаційної, оперативної, технічної та фізичної складових частин цієї системи. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2015 роки; 2) визначення механізму спільного з правоохоронними органами суміжних країн моніторингу обстановки, аналізу ризиків у сфері безпеки державного кордону; Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки; 3) удосконалення механізму контролю за суднами (плавзасобами), які перебувають у територіальному морі. Адміністрація Держприкордонслужби, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2012–2014 роки; 4) створення інформаційно-телекомунікаційних систем контролю та спостереження за локальними ділянками державного кордону. Адміністрація Держприкордонслужби. 2011–2015 роки. 7. Вжити заходів для підвищення професійного рівня персоналу шляхом: 1) започаткування спільних проектів з підготовки персоналу із суміжними державами. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2015 роки; 2) проведення спільних тренінгів, консультацій, конференцій з питань інтегрованого управління кордонами. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2015 роки; 3) удосконалення: навчальних програм підготовки персоналу Держприкордонслужби та Держмитслужби з урахуванням методик і програм, які застосовуються в державах — членах ЄС; системи мовної підготовки персоналу Держприкордонслужби та Держмитслужби. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, заінтересовані центральні органи виконавчої влади. 2011–2012 роки. 8. Забезпечити розвиток співробітництва та координацію діяльності суб’єктів інтегрованого управління кордонами шляхом: 1) створення Міжвідомчої робочої групи з координації діяльності суб’єктів інтегрованого управління кордонами. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011 рік; 2) удосконалення взаємодії між суб’єктами інтегрованого управління кордонами з питань протидії незаконному переміщенню через державний кордон наркотичних засобів, зброї, боєприпасів та вибухових речовин. Держмитслужба, Адміністрація Держприкордонслужби, МВС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки; 3) удосконалення системи обміну інформацією між суб’єктами інтегрованого управління кордонами. Адміністрація Держприкордонслужби, Держмитслужба, МВС, МЗС, заінтересовані центральні органи виконавчої влади, інші державні органи. 2011–2012 роки.
--	---	--

ТЕРИТОРІЯ СЛОВА

Щоб ми були безсмертні, бо щасливі

НОВИНКА. Ліна Костенко презентувала книжку поезій «Річка Геракліта»Людмила ЯНОВСЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Природа Поезії стала багатшою й гарнішою ще на одну річку, а ми в Україні — на зворушливі ознаки часу: ноосфери душі в сьогодні.

Не сколихнути слова музикою

Цей час схожий на троянди студентки філфаку з Харківського університету: вона витратила на них і на квитки на потяг півстипендії, щоб о 6-й ранку бути в Києві, а о 6-й вечора вже від'їхати зі столичного перону додому. Розкішний букет вручила розчулений Ліні Костенко на презентації «Річки Геракліта» — її вибраних поезій і нових.

Цей час схожий на «Річку Геракліта» — книжку із прекрасною графікою Сергія Якутовича. Вона побачила світ у видавництві «Либідь» у «дуєті» з аудіодиском, де вірші озвучила автор у супроводі скрипки Мирослави Которович, котра сказала Ліні Костенко: «Ви читаєте поезії так мелодійно, ритмічно, що супроводжувати це ну просто неможливо. Я могла тільки трішечки зробити настрій або додати між ними паузи. Грала якісь натяжки, клаптики мелодій. Ви не в одному вірші згадуєте про скрипаля. Тому звук скрипки, гадаю, тут досить природний. У вас є рядок: «Я тихо йду, так ходять скрипалі, не сколихнувши музику словами». А я намагалася не сколихнути слова музикою».

Цей час схожий на таку ретельну увагу до поезії Ліни Костенко, як у моєї колеги, котра «багато років хотіла спитати про фразу у вірші «Мій дід Михайло був храмобудитель»: «а щоб кращіше бамбіляли дзвони, шпільтеру до міді добавляв». Бо ніде більше не бачила такого слова «шпільтер». А пояснюючи це слово, Ліна Василівна додала, що у неї «бажання завжди якоїсь відлюдності саме від того діда Михайла: за родинними переказами, відлюдника в Іонівському монастирі. Він мав дивовижні здатності ясновидця, цілителя. Мріяв побудувати храм».

У цьому часі, як у нових віршах Ліни Костенко, до болю не хочеться, щоб «знову пішла Україна по колу. Знову і знову, це раз у ніколи?!» А «хочеться чуда і трішки вина», щоб до того дива долучитися й самому. Щоб там «сади стояли в білому наливі. Іскрив зеніт, як вольтова дуга. А ми були безсмертні, бо щасливі. За нами пам'ять руки простяга».

Сніг у Флоренції і Рустичі

«Мене часто журналісти запитують, які улюблені

вірші Ліни Василівни, — сказала її донька, упорядник «Річки Геракліта» і автор передмови до цієї книжки Оксана Пахльовська, письменниця, культуролог, доктор філологічних наук. — І я завжди цитую рядки, які, можливо, ніхто не чекає від мене почути. Це слова Джованфранческо Рустичі, італійського скульптора із маминої драматичної поеми «Сніг у Флоренції»: «Я хочу, може, срібним олівцем птиць малювати на льняній тканині».

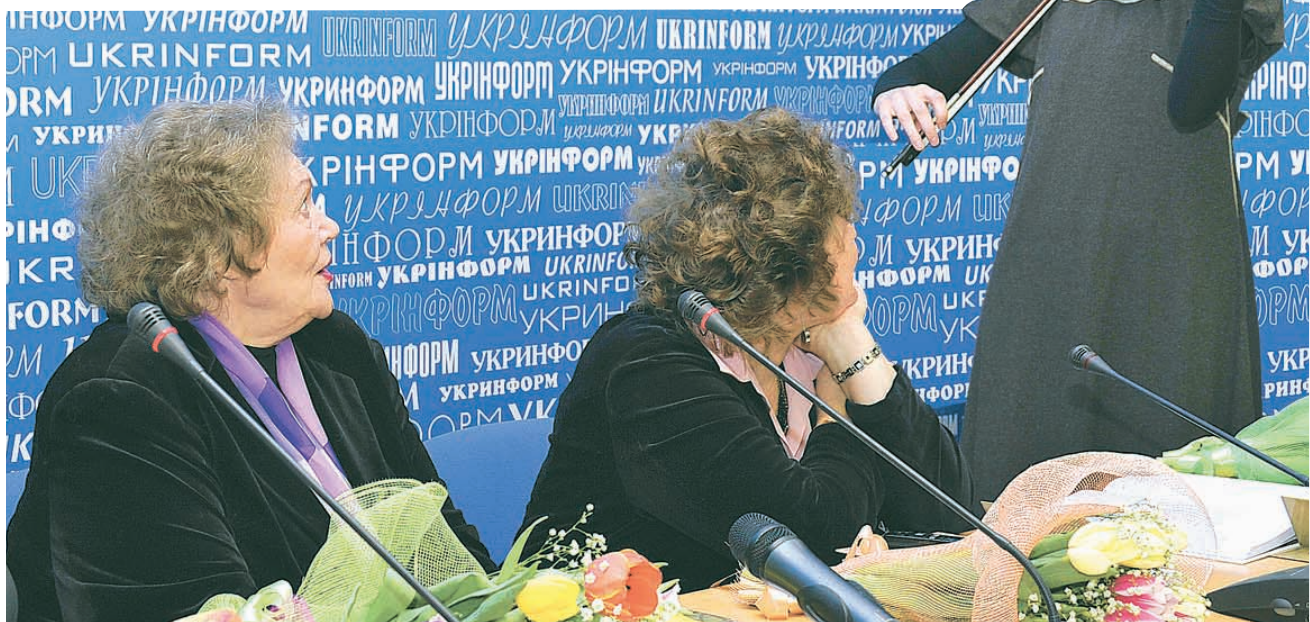
Я була дуже здивована, коли недавно, восени, відкрила італійську газету і побачила статтю про виставку Джованфранческо Рустичі у Флоренції: що Італія нарешті оцінила цього геніального скульптора, про якого згадував Вазарі і який вплинув на Леонардо да Вінчі. Рустичі був століттями забутий. І раптом італійські мистецтвознавці почали його вивчати. Настільки було дивовижно мені це читати: адже дилемі у трагедію цього скульптора ще років 30 тому Ліна Костенко відкрила, відчула і написала про це в драматичній поемі «Сніг у Флоренції».

Я подарувала італійцям мамину збірку «Сад нета-нучих скульптур», де ця драматична поема надрукована, і фотографії ірисів (ця квітка — символ Флоренції), які виростив знаменитий селекціонер із

Тернополя. Є ірис з ім'ям Ліни Костенко, є із назвою «Сніг у Флоренції». Містика до містики: сходжу з потяга у Флоренції — скрізь сніг, якого там ніколи не буває...

часі, в цій річці Геракліта, якої немає, але в яку ми завжди входимо, щоразу інші. Причали річки Геракліта — це місця нашої пам'яті, все, що нам дороге».

Я живу без концепції, так як розумію і відчуваю, а про концепцію хай говорять теоретики. Оксана свідомо не поставила тих віршів, за якими мене ідентифікують (Ліна Кос-

Хвилинку музики Мирослава Которович подарувала і Ліні Костенко, і всім учасникам презентації книжки

«Слухайте, це прекрасна Україна!»

«Душа здивується в туман і марить обрисами літа. Чи, може, це приснилося нам купання в річці Геракліта?». Як ви помітили, це вірш не написаний, він — от як зітхаєш. Над такими віршами не працюєш: дихнув, відчув і записав. Ніколи не думала, що він колись дасть назву книжці.

Хочеться часом чогось красивого, хіба ні? І от раптом я чую, що видавництво «Либідь» і моя Оксана підпільно від мене готують якусь книжку. Вони вирішили зробити мені вибране за принципом зовсім іншим — естетичним. Оксана тут заговорила про концепцію цього видання.

тенко — це «Альтернатива барикад», «Віль єдиної зброї» і т. і.), а відібрала вірші, де щось таке людське-людське. Моє і ваше.

Мені незвично з такої відлюдності раптом виходити на величезні зали. У Рівному чи в Києві — в театрі Франка просто лякалася. Але помітила: люди тебе зустрічають, говорять про всілякі важливі речі, все збивається на політику, на сьогоднішній день. А потім раптом увечері починають цитувати, і знаєте — що? Десять років в полях корів і кажуть: «он корів розсіпана квасолька доганяє хмару у полях», потім «хуртовини айстр», «але про це не треба говорити». Тобто дуже людське цитують, у них у душі це живе. То політичний момент завжди диктує нам якісь дражливі, страшні, неприємні емоції. А якщо будемо переживати якісь дуже красиві речі, станемо сильнішими. Нас на негативне поле заганяють, а ми випромінюватимемо самотатність свого сприйняття зовсім іншого світу.

В одному з моїх нових віршів є строфа: «Були Геракли і Перикли, і не порнуха, а Парнас. Навіщо ми до всього звикли? Навіщо звикло все до нас?» І саме незвичність, бажання зовсім інакше сприймати світ мене повернуло до цієї книжки. Коли ти адресуєш людям якийсь добрий і щось красиве, вони тоді відплачують тим же.

Якою я побачила Україну? Коли радянська влада мене заборонила, кращого подарунка мені не могла зробити. В мене тоді було багато часу. Замість того, щоб друкуватися, я жила вільно, їздила по Україні. Я знаю всі ліси. І стала людиною природи і почуття: це для поезії.

У Рівному, звідки повернулася днями, вздовж

центральної вулиці через кожні три метри білборди. Я дивлюся, а там я на них і написано «Подія року». І ні на одному мені не домалювали вуса... А я до такого не звикла: знаю, що в нас зовсім інші події року. В'їжджаємо на іншу вулицю, а там мене вже нема, там політики. Один білборд обдертий. Що на другому написано, не скажу. Комусь щось домальовано...

Я знаю, для кого пишу. Але нас так затуркали розмовами про моральний занепад населення, про деградацію... А в Рівному мене зустріли дивовижні люди. Кажуть: о, це не так, як у 60-х роках, коли шістдесятники збирали аудиторії і стадіони. А я побачила той самий зал, з тією ж позитивною енергетикою сприйняття літератури, поезії, культури, тільки, на сьогоднішній день, уже загострено.

Наші політики увесь час так борються за єдність, умовляють, заохочують, часом гроші дають, щоб зібралися люди на мітинги, де одні одних звинувачують. А до мене самі прийшли, і, що особливо, молоді. Це була єдність. Під театром у Рівному стояло дуже багато людей. І була записка від них: «Зіграйте нас словом».

Кажуть, молоді не треба культури, що маса вимагає свого права на вульгарність. І нам з телеекранів густо-масовано дають вульгарність, примітив, перетворюють людей у плебс. А насправді я побачила той самий народ, який я знаю, для якого варто працювати. І в Рівному, і в театрі Франка в Києві абсолютно та сама картина. Я була просто зачарована цими людьми. Слухайте, це прекрасна Україна!»

Віч-на-віч із Поезією

СУСПІЛЬСТВО

«Де взаєморозуміння, там злагода»

**Відповідальний секретар
Міжвідомчої робочої групи
з питань протидії ксенофобії
Віктор КЛИМОВИЧ**

Сусідів не вибирають. Але з ними треба жити в мирі і злагоді. Бо не випадково кажуть, що добрий сусід рідніший за брата, який живе далеко. В наш час рідних і близьких доля розкидає по всіх куточках планети. Міграційні потоки впливають не лише на економіку, а й на стосунки між людьми. Процес набув глобального характеру. Його учасниками стають і ті громадяни, що не залишають рідної домівки.

Держава гарантує

УК Вікторе Степановичу, статистика стверджує, що за десять останніх років кількість національностей у нашій державі зросла зі 134 до 149. Виходить, Україна не стоїть осторонь глобального міграційного процесу. Не лише українці виїждять за кордон, а й іноземні громадяни перебираються до нас. — Звичайно. І це вносить певні корективи в життя суспільства.

УК Чи захищені законом люди, які обирають нашу землю місцем свого проживання? Держава гарантує громадянам України — представникам різних національностей, які проживають на її території, рівні політичні, економічні, соціальні та культурні права.

Стаття 24 Конституції передбачає, що не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання, за мовними чи іншими ознаками.

Стаття 37 забороняє створення і діяльність політичних партій і громадських організацій, програмні цілі або дії яких направлені на пропаганду війни, насилля, на розпалювання расової, міжетнічної, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини.

У ст. 3 (п. 2) Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» говориться, що будь-які обмеження прав громадян України на участь у місцевому самоврядуванні залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, терміну проживання на відповідній території, за мовними ознаками забороняється.

Місцеві державні адміністрації в місцях компактного проживання корінних народів та національних меншин, зокрема, «забезпечують виконання державних та регіональних програм їх національно-культурного розвитку» (стаття 119 Конституції України).

Окрім того, до відання органів місцевого самоврядування належить і вивчення рідної мови в державних і комунальних навчальних закладах або через національно-культурні товариства.

Кримінальний кодекс України передбачає відповідальність за розпалювання міжнаціональної ворожнечі, приниження націо-

нальної честі та гідності, а також обмеження прав за цією ознакою.

В Україні сформована нормативно-правова база, механізми застосування якої відкривають широкі можливості для запобігання будь-яким проявам расизму, расової дискримінації, ксенофобії та нетерпимості або упередженого ставлення до осіб з огляду на їхню національно-етнічну приналежність.

Наша держава приєдналася практично до всіх міжнародно-правових актів у сфері забезпе-

чення до мовної підготовки обслуговуючого персоналу соціальної сфери, організації культурних заходів під час проведення міжнародного футбольного турніру.

Необхідно сприяти проведенню під час міжнародного футбольного турніру святкових заходів етнічних спільнот з популяризації національних культур та кухонь. Ці та інші пропозиції враховуються у містах, де прийматимуть учасників і гостей Євро-2012.

Органи влади разом із громадськими організаціями національних меншин уже проводять відповідну роботу.

Локальні проблеми глобального процесу

УК Свого часу уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова заявила, що ксенофобія стала для України соціальною проблемою. Чи поділяєте ви таку думку?

В Україні сформована нормативно-правова база, механізми застосування якої відкривають широкі можливості для запобігання будь-яким проявам расизму, расової дискримінації, ксенофобії та нетерпимості або упередженого ставлення до осіб з огляду на їхню національно-етнічну приналежність.

чення прав національних меншин і впевнено інтегрується у міжнародний правовий простір.

УК Однак на побутовому рівні прикрі випадки трапляються. Власне, це стверджує назва робочої групи, в якій ви працюєте.

— Основною метою діяльності робочої групи є розроблення системних підходів щодо запобігання будь-яким проявам нетерпимості або упередженого ставлення до осіб з огляду на їхню національну приналежність та розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства в цій сфері.

Участь у роботі Міжвідомчої робочої групи є доступною і відкритою для громадськості, представників українських та міжнародних правозахисних організацій, національних меншин тощо.

За участі робочої групи вдалося налагодити співпрацю й координацію дій між органами державної влади із залученням громадських організацій. До того ж, вироблено певні методи та форми роботи з питань протидії проявам ксенофобії та расизму. Розроблено план заходів щодо протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві на 2010-2012 роки. Він передбачає системний підхід щодо запобігання будь-яким проявам нетерпимості або упередженого ставлення до осіб з огляду на їхню національну приналежність; розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства в цій сфері. Проводились круглі столи, зустрічі з представниками громадських організацій національних меншин.

УК На що звертали увагу учасники зустрічей при обговоренні проблем підготовки до Євро-2012?

— Недостатньо залучаються представники національних

— Стверджувати так немає підстав. Міжетнічна ситуація в державі характеризується толерантністю, відсутністю соціальної бази для проявів ксенофобії та розпалювання міжнаціональних конфліктів. Але це не означає, що проблеми немає взагалі. Вона є. Найбільше проявилась 2008 року, коли було

ДОСЬЄ «УК»

Віктор КЛИМОВИЧ. Народився 1961 р. в селі Довгиничі Овруцького району Житомирської області. Закінчив історичний факультет Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Працював викладачем у навчальних закладах. Займався питаннями біженців та міграції.

З 2008 р. — відповідальний секретар Міжвідомчої робочої групи Кабінету Міністрів з питань протидії ксенофобії, міжетнічній та расовій нетерпимості.

кілька випадків побиття іноземних студентів. Щоб подібне не повторювалося, і працюємо.

От нещодавно на засіданні Міжвідомчої робочої групи розглядалися питання та було звернено увагу відповідних центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення прав та свобод іноземних студентів та помітних меншин в Україні, проти яких останнім часом вчинено найбільше злочинів. Не замовчуємо, що почастишали прояви протиправної діяльності та злочинності, вчинених до іноземців учасниками неформального, антигромадського за своєю суттю об'єднання скінхедів, та активізації радикально налаштованих молодіжних рухів і організацій.

Однак аналіз наявних інформаційних і статистичних даних, матеріалів судових рішень вказує на відсутність в Україні системних проявів насильства та інших видів асоціальної діяльності, які здійснюються з метою расової, міжетнічної та релігійної ворожнечі. Не зафіксовано жодного випадку публічного нагнітання ксенофобських настроїв з боку представників церков і релігійних організацій.

Проте міжнародні та вітчизняні експерти, громадські та релігійні діячі, засоби масової інформації звертають увагу органів державної влади на окремі факти ксенофобії, побуто-

вого антисемітизму і вандалізму та іншої протиправної діяльності, які фіксувалися останнім часом.

Водночас провокативним конфліктогенним фактором злочинності насамперед на ґрунті расової та національної приналежності є нелегальна міграція, що створює додаткові причини для конфліктів: між місцевим населенням і нелегальними мігрантами; між нелегальними мігрантами та владою; між представниками різних етнічних груп мігрантів. Недосконале міграційне законодавство сприяє цьому явищу.

І хоча ст. 161 Кримінального кодексу України передбачає відповідальність за розпалювання міжнаціональної ворожнечі, приниження національної честі та гідності, а також обмеження прав за цією ознакою, на мою думку, необхідно внести зміни до адміністративного та кримінального законодавства щодо посилення відповідальності за прояви екстремізму, ксенофобії, антисемітизму, расової та релігійної нетерпимості.

Хамство національності не має

УК Вікторе Степановичу, страх щодо чужинців чи чогось незнайомого називають ксенофобією. З точки зору біосоціології ксенофобія є суспільною проекцією інстинкту самозбереження певної національно-економічної формації. Отже, щоб менше боятися, треба більше знати про традиції і звичаї тих, хто до нас приходить?

— Саме так. Ми часто мислимо стереотипами. Мовляв, ті люблять пиво. Інші схильні до крадіжок. Але ж кожна людина — особистість. Щоб зрозуміти її, треба більше і глибше цікавитись історією і традиціями народу, який представляє мігрант. Тоді легшим буде взаємопорозуміння.

УК У темі, яку обговорюємо, не обійти ще однієї проблеми — українофобії як різновиду ксенофобії. Пригадаймо випадок в Одесі, де сержант міліції (це представник влади) образливо відізався про державну мову. Як на мене, то прояв звичайного хамства невихованої людини.

— Так, хамство національності не має. Тому, аби у суспільстві була злагода, на всіх рівнях треба більше уваги приділяти вихованню громадян, дотриманню законів. Робота має розпочинатися з дитячого садка. А ще активнішою має бути позиція суспільства. Прояви ксенофобії замовчувати не треба. Громадськість має створювати таку атмосферу, щоб нетолерантне ставлення до ближнього засуджувалось і сприймалось як образа гідності суспільства.

Микола ПЕТРУШЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Непрестижної роботи немає

Фото Олександра ЛЕПЕТУХИ

ВІДГОМІН ДАВНИНИ

Таємниці знайомого моря

ЗНАХІДКИ. Біля західного узбережжя Криму вчені виловили не відомих науці велетенських креветокІван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Чорне море все ще здатне дивувати нас несподіваними знахідками, як рукотворними, так і створеними самою природою, — так стверджують науковці Одеського національного університету ім. І. Мечникова. Головною метою експедиції, яку вони спорядили до кримського півострова Тарханкут, було вивчення морських печер. Експедиція знайшла і задокументувала 98 морських гротів, дев'ять з яких є повністю підводними.

Мешканці печер

Ізольований простір морських печер, до якого ще майже не навідувалися дослідники, містить у собі й не відомих науці створинь. Учасник експедиції, директор гідробіологічної станції ОНУ Олег Ковтун каже, що ще 5 років тому знайшов у печерах незвичну актинію (морський анемон), з чіскою класифікацією науковці не визначилися й досі, хоч ідеться, ймовірно, про новий біологічний вид. «Виявляється, в нас під носом, в морських печерах, є білі плями біології, — розповідає вчений-гідробіолог, — адже ніхто раніше практично не вивчав фауну цієї місцини».

Цьогорічною знахідкою Олега Ковтуна стала найкрупніша у Чорному морі креветка — 10 см завдовжки. Упродовж сотні років вчені не могли знайти цю тварину, хоча її личинки періодично потрапляли їм до рук. Та чи можна буде використати знахідку у

Олег Ковтун демонструє, яких креветок ловлять цьогоріч на Тарханкуті

промислових масштабах, сказати важко.

— Передусім ми вивчали процес руйнування берега, адже про його інтенсивність якраз і можна судити за швидкістю утворення гротів, — зазначає керівник експедиції, директор підземного палеонтологічного заповідника ОНУ Костянтин Пронін.

Олег Ковтун наполягає, що в утворення цих мальовничих пустот, крім морських хвиль, свій внесок роблять і живі організми, котрі роз'їдають вапняк, з якого складаються стіни печер.

Хто з'їсть ненажеру?

Фахівець-гідробіолог уже більше 10 років відстежує ще одну тенденцію, котра проявляє себе в різних час-

тинах Чорного моря. Головна її дійова особа — рапан — далекодійний за походженням молюск, що потрапив до Чорного моря наприкінці 40-х і, не маючи тут природних ворогів, масово розселився по всій акваторії моря. Цей червононогий хижак практично повністю знищив чорноморських устриць та істотно скоротив популяцію мідій. «Зараз у нас ситуація в Одесі така, як була на Тарханкуті 5—7 років тому», — ділиться спостереженнями Олег Ковтун, — був колосальний спалах чисельності рапани, і вона за три роки з'їла там усе. Зараз це багато мідій, але концентрація рапани подекуди зашкалює. Тобто на нас чекає приблизно така ж сама ситуація, якщо якісь природні явища не зупинять її просування».

Хоч проти цієї ненажери є й інші методи. Про один з них розповідає провідний вчений Інституту біології південних морів, академік Ювеналій Зайцев: «Коли з'ясувалося, що м'ясо рапани їстівне, турки відразу ж відреагували. В них уже 8 станцій із заготівлі м'яса рапани. Завдяки промислу вони знизили наполовину популяцію молюска в цій місцевості».

У нас до такої справи ніхто не береться, а затребуваність великих і гарних черепашок рапани на ринкові сувеніри все-таки не має тих обсягів, котрі б могли істотно вплинути на чисельність прибульців. Причому на Тарханкуті вони свою справу вже практично зробили. «Зараз ці скелі абсолютно голі. Через брак фільтрів, котрими є мідії, вода стала значно каламутнішою. Відтак зникли й водорості», — кажуть учені. Ця малоприємна обставина, проте, дала змогу дослідникам зробити знахідки, котрі раніше вони б не могли розгледіти серед суцільного зеленого килиму.

Якір, якому два... тисячоліття

Один із каменів, що оголилися через загибель водоростей, мав явно рукотворний отвір, завдяки чому й розгледіли в ньому стародавній якір, точніше — якірний камінь. Артефакт, чий вік сягає щонайменше двох тисячоліть (пізніше таке примітивне приладдя не виготовляли), заважив близько 50 кг. Попри технологічні складнощі, дослідники доставили його до Одеси, і тепер він буде найстарішим серед 50 експона-

тів Музею якорів, розташованого на гідробіостанції університету.

Тим часом Костянтин Пронін вважає, що є шанси зробити археологічні знахідки й у власне підводних печерах. Адже, судячи з усього, вони не завжди були підводними, а тому, цілком можливо, слугували колись прихистком для

людей. Так, лише за кілька років, відколи проводяться спостереження на Тарханкуті, рівень води на тутешньому узбережжі став на 30 см вищим. Та поки не відомо, чи то вода настільки піднялася, чи то суходіл настільки опустився. І це ще одна загадка й водночас тема для наступних експедицій.

Учасник експедиції, історик Ігор Мельник пояснює, як у давнину виготовляли якірний камінь

Акулячий зуб намалює мапу

ЗАХОПЛЕННЯ. Луганчанин Микола Удовиченко зібрав найбільшу в Україні колекцію зубів доісторичних акулОлена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

З одного боку, акулячий зуб настільки гострий, що ним можна різати папір. З другого, колекція акулячих зубів, зібрана доцентом Луганського національного університету Миколою Удовиченком, має практичне значення для геології і картографії.

«За допомогою акул визначається вік порід, коли вони сформувалися. Це допомагає геологам у практичній роботі, в тому числі при складанні мап», — підкреслює Микола Іванович.

Палеонтологією він захоплюється з дитинства. А коли брат приніс із кар'єру кілька акулячих зубів, започаткував власну колекцію, яка тепер нараховує майже 200 тисяч екземплярів. Вона зберігається у власному будинку — для

цього довелося відвести окрему кімнату. За словами Миколи Удовиченка, є великі екземпляри, які були, наприклад, у мегалодона й прадавніх китових акул — їхні зуби сягають у довжину до 15 см, але тоді жили й акули, які за розмірами більше нагадували сучасний оселедець. З ними найбільший клопіт, бо їхні зуби без лупи не побачиш — вони менше міліметра, тому в сірниковій коробці може вміститися кілька сотень екземплярів.

Середній вік експонатів колекції Удовиченка сягає 30—70 млн років. Колекціонер зізнається: у гонитві за рідкісними екземплярами довелося поїздити не тільки по Україні, а й по багатьох зарубіжних країнах. У Західному Казахстані побував уже п'ять разів, та Микола Іванович мріє туди поїхати знову.

Чим цікавий півострів Мангیشлак? Це дуже багате місце для дослідника. Чого варта хоча б западина Карагіє — одна з найглибших у світі! Звідти вітром постійно видуються породи, і разом з ними на поверхні з'являються зуби акул, наче гриби після дощу.

Фахівців з вивчення риби родини акулячих у світі одиниці, хоч останки цієї риби — невичерпне джерело відкриттів про доісторичні часи. В Україні й зовсім один — луганчанин Микола Удовиченко. Він — автор 45 наукових публікацій, відомих у тому числі за рубежом.

Тим часом раніше на Донбасі було з десяток фахівців-палеонтологів, існувало Донбаське палеонтологічне відділення. Щоправда, днями має захистити кандидатську ди-

сертацію в Києві один з його учнів. Другий ентузіаст проживає в Новопокровському районі Луганщини й уже відкрив для свого вчителя унікальну ділянку неподалік села Новобіле. Він поки що сам проводить розкопки. За словами М. Удовиченка, «уже є цікаві знахідки — викопано значну кількість залишків птахів, прадавніх черепах, знайдено фрагмент щелепи крокодила. Цю місцину слід вважати найбагатшою за різноманітністю хребетних в Україні».

«Я частіше працював у Середній Азії й Криму. Але тепер, напевно, треба приділити увагу Луганщині, — зізнається Микола Іванович. — Гадаю, згодом наше Донбаське палеонтологічне відділення відродиться — підростає талановита молодь».

Коли оживає каміння

Іван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ВИСТАВКА. Популярність кам'яних артефактів серед одеської публіки віце-президент громадської організації «Музика Землі» геолог Наталя Храмова пояснює тим, що люди інстинктивно відчують їхню енергетику. Тому тематичні експозиції, які фундація організовує в музеях міста, мають неабияку популярність.

Одеський музей Західного та Східного мистецтва приймав таку виставку вже вдруге. Успіх першої був доволі переконливим — щодня її відвідувало близько 200 глядачів. Не менший інтерес викликала і друга — «Тінь птаха, що летить» — наприкінці минулого року. Заголовок давав натяк на стародавню мудрість про відносність руху і нерухомості — тінь птаха, що летить, не рухається. Так і бездушне каміння починає жити, щойно впадає у вічі захоплені люди.

До речі, у виставковій залі постійно наче витало питання: де в експозиції має починатися мистецтво і закінчуватися природа? Для Олени, психолога за фахом, дилеми тут не існує: «Камінь чи то в первинному, чи то в обробленому вигляді прекрасний».

«Я намагаюся підкреслювати камінь, жодними чином не прагну його забити. Мінімально використовую кольорові розводи, як тло використовую спокійні пастельні відтінки», — пояснює особливості своєї творчої манери молода одеська художниця Марина Шашоріна. Виготовленням картин із каменю вона займається близько року. Виставка у музеї Західного та Східного мистецтва стала першою, де роботи майстрині були подані як окремий проект. З-поміж картин — і той самий кам'яний птах, котрий став заголовком для усієї виставки.

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

Юні ліцеїсти опиняться за бортом?

SOS! Нові правила прийому до міліцейських вишів ставлять питання про подальшу долю вихованців Харківського «Ліцею міліції»

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Чи могла колись подумати Олена Савельєва, що сьогодні рідне міністерство внутрішніх справ одним розчерком чиновницького пера може поламати синову долю, його мрію, його вибір іти по життю батьківською стежкою? МВС, діючи від імені держави, захищаючи правопорядок якої загинув її чоловік, офіцер міліції, напередодні випуску сина з міліцейського ліцею практично зачинило перед ним і ще десятками таких самих випускників двері до вишу. Переживаннями за долю своєї дитини жінка поділилася з власкором «Урядового кур'єра», коли ми зустрілися з нею і ще з десятиком батьків на порозі харківського «Ліцею міліції».

Кожного з них непокоїть одне: як бути їхнім дітям і внукам після закінчення ліцею? У зв'язку з новими правилами прийому до Харківського національного університету внутрішніх справ, що вступають у дію в рамках експерименту, більшість ліцеїстів не зможуть продовжити навчання в омріяному виші. Змінюються вимоги до віку абітурієнтів і на навчання зможуть вступати лише юнаки, яким на 1 вересня виповниться 17,5 років.

«А що робити тим, кому виповниться 16,5, 17 чи 17,2 року?» — обурюється батьки. «Нас міністерство заганає в такі рамки, що більшість з нас повинні або вступати до «чужих» вишів, або цілий рік тинятися не знати де, — хвилюються у свою чергу ліцеїсти. — Ми всі тут мріємо лише про ХНУВС, готуємося до вступу і на практиці, і в теорії. Це наш свідомий вибір, підтверджений добросовісним навчанням. Врешті-решт, ми звикли до нашої міліцейської форми і не збираємося її міняти на краватки цивільних менеджерів», — каже В'ячеслав Бараннік.

Мої співрозмовники переконані, що рішення МВС про зміни правил прийому порушують закон про вищу освіту і права людини на рівний доступ до вищої освіти, який гарантує громадянам України Конституція. Одним розчерком пера міністерські чиновники можуть не лише зруйнувати школу, яка стала справжньою кузницею кадрів для міліції і варто того, аби її досвід поширювати, а й можуть зламати долі багатьох юнаків...

— Я чорнобильець, — говорить В'ячеслав Бараннік-старший, — служив у спецполку міліції і з перших днів брав участь у ліквідації аварії на ЧАЕС, нагороджений медаллю «За відвагу», двома хрестами та іншими нагородами, горджуся тим, що мій син, теж В'ячеслав, вступив у ліцей міліції, де зі звичайних хлопчаків роб-

Сім'я загиблого міліціонера: дружина Людмила Красило та син-ліцеїст Дмитро Красило

лять справжніх чоловіків. Тут він отримав хороші знання, прекрасну фізичну підготовку, відчув, що таке

Харківський спеціалізований інтернат «Ліцей міліції» уже 15 років поспіль славиться в регіоні і за його

Харківська спеціалізована школа-інтернат «Ліцей міліції» уже 15 років поспіль славиться в регіоні і за його межами не лише як успішний загальноосвітній заклад, а й як ефективна, випробувана часом форма соціального захисту дітей-сиріт працівників органів внутрішніх справ, інвалідів, чорнобильців, а також з малозабезпечених сімей.

колективна відповідальність, став більш самостійним. Але все це навряд чи йому згодиться, адже за новими правилами прийому він не може вступати в ХНУВС, оскільки в день народження 18 листопада йому виповниться лише 17 років. В іншому ВНЗ здобути навички не знадобляться, та й син нікуди, крім ХНУВС, іти вчитися не хоче. Отже, опиниться на вулиці... Через рік йому знову доведеться складати тести, підготовка до яких виллється у кругленьку копійчку. Що і кому дадуть такі моральні і матеріальні затрати?

Багато питань на цих стійких зборах порушувалося і щодо обов'язкового річного проходження служби у внутрішніх військах після року навчання в університеті, що «прописується» новими правилами прийому МВС або забуло, або не бере до уваги той факт, що всі курсанти на першому курсі перебувають на казарменному режимі і проходять повний курс бійця. Замість року військової повинності, як це передбачено законом, курсанти ХНУВС повинні, за задумкою міністерства, відслужити подвійний термін. Нові умови прийому скоротили обсяг вступників до ХНУВС на 2011-2012 навчальний рік до 100 осіб, тоді як охочих вчитися в університеті ліцеїстів - 60!

Ліцей — не звичайна школа-інтернат, яких в Україні чимало.

межами не лише як успішний загальноосвітній заклад, а й як ефективна, випробувана часом форма соціального захисту дітей-сиріт працівників органів внутрішніх справ, інвалідів, чорнобильців, а також малозабезпечених сімей.

— У 1995 році наш навчальний заклад створювався лише для дітей харківських працівників міліції, які загинули під час виконання службових обов'язків та дітей міліціонерів-інвалідів, ветеранів, — розповідає директор ліцею Аліса Дербеньова. — Але потім наплив таких дітей різко зріс і з інших областей. Щорічний конкурс тут — 7-8 осіб на місце. Місцеві органи влади не лише Харківщини, а й інших регіонів вбачають у нашому закладі одну з кращих форм соціального захисту дітей-сиріт, що потребують державної опіки. Сьогодні в ліцеї вчиться 250 таких дітей, 17 з них — круглі сироти. Щорічно до ХНУВС вступає приблизно 99% наших ліцеїстів. Наприклад, торік із 70 наших підопічних зарахували 68 осіб, серед яких було 12 медалістів і 36 відмінників.

ТОЧКА ЗОРУ

«Молодо-зелено» для міліції не підходить

Олександр БІТНЕР,
«Урядовий кур'єр»

У народі кажуть: не дай Боже жити в епоху перемін... Ну, це зважаючи на зміни — якщо на краще, то чому б і ні? Очевидно, у цій сенсентії йдеться не про якісь глобальні зовнішні перетворення (зрештою, світ навколо нас змінюється постійно), а про наше внутрішнє самосприйняття. От його змінювати справді важко, а часом і болісно.

У цьому випадку наміри реформувати систему відомчої освіти в МВС викликали категоричне несприйняття родичів частини ліцеїстів Харківської спеціалізованої школи-ліцею міліції. Їх можна зрозуміти — гарантований раніше вступ до Національного університету внутрішніх справ, під егідою якого існує згаданий ліцей, опинився під загрозою. Не для всіх, лише для тих, кому на момент початку навчання у ХНУВС не виповниться 17 з половиною років. Кому не поталанило народитися на кілька місяців раніше, залишається чекати наступного року, але вже поза інтернатом і потім вступати на загальні під-

ставах, або обирати для навчання інший ВНЗ відповідного профілю. Погодимося, для батьків кількох юних ліцеїстів та їх самих це, щонайменше, незручно. Адже у цьогорічних правилах прийому до університету для випускників ліцею передбачене право на першочергове зарахування.

Очевидно, якоюсь мірою це справедливо, бо ліцей свого часу створювався для дітей працівників органів внутрішніх справ, які загинули чи стали інвалідами, виконуючи службові обов'язки. З часом сюди почали приймати й вихованців інших категорій, чиї батьки не обов'язково мали відношення до міліції. Головне, що юнаки повсякчас перебували в полі зору вихователів, а виразна спеціалізація школи давалася взнаки — вихованці з юних літ починали розуміти, що таке дисципліна, колектив і відповідальність.

Але й причини встановлення такого вікового цензу для вступників до університету (поки що в експериментальному порядку) теж можна зрозуміти. Міліцейський навчальний заклад має свою специфіку та особливості на тлі інших цивільних вишів завдання. Тут готують чи, принаймні, мають готувати тих, хто скоро визначатиме, власне, сутність нашої міліції. Яка вона зараз, говорити не буде-

мо, достатньо подивитися результати опитувань громадської думки. А ще краще — послухати міліціонерів зі стажем, які скаржаться на нестачу професіоналів у своїх лавах.

Керівництво МВС не приховує — рівень підготовки у більшості міліцейських вишів не задовольняє ні відомство, ні державу, яка, до речі, витрачає на це величезні кошти. Отже, без реформування системи відомчої освіти не обійтися. І питання, з якого віку починати службу в органах внутрішніх справ, набуває більшої принциповості, ніж досі. Згадаймо, до 1992 року стати курсантом міліцейського ВНЗ, як і взагалі працювати в міліції, можна було тільки після служби в армії.

Ще одне — експериментальна програма стосується лише кількох вишів, що входять до юрисдикції МВС. Інші поки на вік абітурієнтів не зважають. Зокрема, вчорашніх школярів на слідчих готують Національний університет «Юридична академія ім. Я. Мудрого» в Харкові та юракадемія в Одесі. Треба домогтися свідомого вибору професії, належної професійної і психологічної готовності до виконання правоохоронних завдань відразу після завершення спеціальної освіти, переконані в міністерстві.

КОМПЕТЕНТНО

Олександр ГІДА,
начальник управління професійної підготовки, освіти і науки МВС України:

— Відповідно до розпорядження уряду набір на навчання до частини вищих навчальних закладів МВС здійснюватиметься за експериментальною навчальною програмою. Головна причина — впродовж останніх років керівники підрозділів, куди прибувають випускники наших вишів, постійно скаржаться на їхній низький професійний рівень. Через брак навичок практичної роботи і недостатній життєвий досвід багато молодих спеціалістів припускаються грубих порушень процесуальних норм і суттєвих прорахунків в оперативній роботі, що в кращому разі призводить до звільнення зі служби за негативними мотивами, а в гіршому — до лави підсудних. Професійна недолугість, невміння орієнтуватися і діяти в екстремальних ситуаціях часто стають причинами трагічних наслідків. Лише за минулий рік при виконанні службових обов'язків загинули 20 працівників, а 189 стали інвалідами.

Така ситуація стала наслідком процесів, що відбувалися в наших вишах. Зокрема, вони все більше переорієнтовувалися з підготовки професіоналів-правоохоронців на випуск юристів широкого профілю.

Класична юридична освіта за спеціальністю «Правознавство» традиційно здобувається п'ять років, тоді як у вишах системи МВС — чотири.

Саме це змушує відкрити суто міліцейську спеціальність «Правоохоронна діяльність», підготовка за якою здійснюватиметься в усіх вишах системи МВС. Майже половина навчального часу і головні зусилля будуть спрямовані на те, аби курсанти набули стійких практичних навичок саме міліцейської роботи. Суспільство більше зацікавлене отримати професіонала відразу після випуску з вишу, а не чекати рік або й більше, поки він набере досвіду для роботи.

Не розуміють родичі ліцеїстів та й вони самі, навіть МВС рубати курку, яка несе золоті яйця? У сутності спеціалізований ліцей, який без будь-яких затрат з боку міністерства (фінансово його утримує Харківська облрада) давно готує такі кадри для системи МВС, якими можна пишатися. Чимало колишніх ліцеїстів, що закінчили ХНУВС, очолюють нині районні відділи міліції, обіймають інші керівні посади в органах внутрішніх

справ, владних структурах. Ліцей популярний і охочих тут вчитися вистачає. Правда, не всі ще знають, який сюрприз підготувало їм МВС у вигляді експерименту. А ті, кого він безпосередньо вже торкнувся, сподіваються, що неприємний для ліцеїстів умови прийому до університету відмінять. Якщо цього не станеться, заявили батьки, вони звернуться до суду і гаранта Конституції — Президента України.

МЕДИЦИНА

«Технічно ми підготовлені до виконання найскладніших операцій»

Дитячий лікар-уролог
Геннадій УСТЕНКО

Якщо у вашої дитини трапляються раптові стрибки температури, вона скаржитися на болісні відчуття під час сечовипускання, а аналізи мають відхилення від норми, потрібна термінова консультація уролога. Можливо, малюк страждає на вроджену аномалію сечостатевої системи. Тільки в жодному разі не займайтеся самолікуванням, застерігає кандидат медичних наук, лікар вищої категорії, уролог Дитячої міської лікарні №1 міста Києва Геннадій УСТЕНКО.

*Попереджений,
отже захищений*

УК Геннадію Миколайовичу, чи змінилася за останній час картина патологій, з якими до урологічного відділення потрапляють маленькі пацієнти?

— Справді, сьогодні медики вирізняють кілька вагомих чинників, які негативно впливають на здоров'я дітей, — наслідки Чорнобильської катастрофи, значне погіршення екологічного стану, низька якість продуктів харчування та питної води. Але я не можу стверджувати, що хворих з аномаліями сечостатевої системи в останні роки стало набагато більше. Можливо, незначний приріст таких пацієнтів відбувся за рахунок поліпшення діагностики. Якщо раніше далеко не в кожній районній лікарні був апарат УЗД, то нині це вже не рідкість. Хоч до нас часто потрапляють діти із запущеними випадками, яких, так би мовити, прогледіли чи не зовсім коректно лікували на місцях. Області матеріально не вигідно направляти своїх пацієнтів до Києва. Тому часто маємо справу з хворими, яких по кілька разів оперували за місцем проживання. Це, звичайно, не означає, що результати наших операцій завжди ідеальні. Відсоток післяопераційних ускладнень останнім часом трохи навіть зріс, але це зумовлено передусім браком дезінфікуючих засобів, тобто неналежною матеріальною базою.

УК Чи вистачає в нас у країні дитячих урологів?

— Маємо навіть надлишок. Сертифікованих дитячих урологів в Україні десь близько 140 чоловік. Це може здатися не-

ликою цифрою. Проте, наприклад, у Канаді на 22 мільйони населення лише 13 дитячих урологів, а більше їй не треба. Тож неважко поррахувати, скільки потрібно фахівців цього профілю в нашій країні, щоб вони всі були забезпечені роботою.

УК Чи стикаєтеся ви у своїй практиці з таким явищем, як гіпердіагностика?

— Ми вважаємо, що гіпердіагностика, яка, зазвичай, призводить лише до проведення додаткових обстежень, набагато ліп-

ропейські стандарти у лікуванні дитячих урологічних хвороб, проте не всі хочуть за ними працювати.

*За медичними
стандартами
Єврот*

УК Затвердження європейських стандартів, у тому числі в дитячій урології, означає, що лікарі цього профілю повинні стажуватися за кордоном?

— Якщо йдеться про урологічне відділення нашої лікарні, у нас фактично немає жодного провідного фахівця, який би не стажувався за кордоном, не брав участі в міжнародних наукових конференціях чи не підтримував би професійних зв'язків із зарубіжними колегами. У нашій клініці також бували спеціалісти з Канади, США, європейських країн. Проте я не чув, щоб хтось із моїх колег стажувався

ДОСЬЄ «УК»

Геннадій УСТЕНКО. Кандидат медичних наук, лікар вищої категорії. У 1988 році закінчив Київський медичний інститут ім. О. Богомольця, стажувався в Альбертійському університеті (Канада) у сфері дитячої урології. Має 21-річний досвід роботи в дитячій урологічній клініці Інституту урології АМН України.

можемо робити такі операції, проте, на жаль, довелося змістити віковий акцент на 3-4 місяці. Бо в єдиному на всю Україну медичному закладі, куди скеровується потік дітей з цієї урологічної аномалією, ми не можемо забезпечити немовлятам анестезіологічне і постанестезіологічне реанімаційне виходження, зокрема через брак апаратів штучного дихання для новонароджених.

*Не гірше,
ніж за кордоном*

УК Скільки операцій на рік виконується у вашому відділенні?

Точний діагноз — надійне лікування

ша, ніж не помічена вчасно патологія, котра веде до запущених випадків хвороби. До нас часто привозять дітей зі складними діагнозами, які після дообстеження не підтверджуються. Особливо почастішала допологова діагностика. Проте більшість таких діагнозів, дякувати Богові, не потребують хірургічного лікування, і немовлята їх переростають уже в перші місяці свого життя. Водночас у деяких наших лікарнях на тлі цієї допологової гіпердіагностики все-таки проводять операції. В Україні є затверджені МОЗ єв-

за кордоном за рахунок держбюджету. Люди шукають спонсорську допомогу, гранти, які могли б сплатити програму стажування. Раніше діяв канадський проект «Діти Чорнобіля», в рамках якого близько 100 українських дитячих лікарів різного фаху мали змогу здобувати досвід у канадських клініках. У нашій лікарні завдяки німецькому проекту був створений Дитячий центр діалізу нирки і Дитячий неврологічний центр.

УК Які враження були в зарубіжних колег, котрі відвідали ваше відділення?

— Вони відзначали достатньо високий рівень дитячих хірургів-урологів, який повністю відповідає світовому. Тобто технічно ми підготовлені до виконання найскладніших операцій. Проте нестача належного матеріального забезпечення часто не дає можливості цього робити. Як, наприклад, у випадках вродженої урологічної патології — екстрофії сечового міхура. За такого діагнозу оперувати немовля потрібно у віці 3-5 днів. Ми

— За минулий рік прооперовано близько 800 дітей.

УК Які з них запам'яталися вам як найскладніші?

— Поза сумнівом, найскладніше оперувати дітей, які потрапили під колеса автомобіля. Чи був такий випадок, коли дитину фактично перемололи ножи механічної косарки. Нам довелося повністю поновлювати їй сечовивідні шляхи. Або вже згадувані випадки екстрофії — це найскладніша за обсягом роботи операція, вона триває близько 5-6 годин. Адже на місці сечового міхура за такої патології — просто дірка, бо відсутня його передня стінка і відповідно передня черевна стінка. Хірурги працюють бригадами, крім урологів залучаються й ортопеди, оскільки за такої аномалії стенові кістки хворого розведені. Щороку ми оперуємо близько десятка таких дітей. Торік оперували 24-річного хлопця із Закарпаття (це був виняток, оскільки нашими пацієнтами вважаються діти до 18 років). Він мав вроджений випадок екстрофії, ніколи не оперу-

вався, бо був з надзвичайно бідною багатодітною сім'єю. Оскільки цю операцію з корекції аномалії сечового міхура проводили в такому пізньому віці хворого, вона тривала 18 годин. Ми почали вранці й закінчили о другій годині ночі. За кордоном такого роду операції коштують понад 100 тисяч євро. Ми оперували безкоштовно. Нині хлопець чекає наступного етапу операції і відчувається щасливим.

УК Чи часто ви радите своїм пацієнтам шукати можливості лікуватися за кордоном?

— Таких випадків зовсім небагато. У нас можна було б робити всі урологічні операції, якби лікарні належним чином забезпечувалися матеріально. Щоправда, тут ініціативу перехоплюють комерційні клініки. Операційні в деяких з них оснащені на найвищому рівні. Хоч лікування там по кишені далеко не кожному.

*Не травмами
єдиними...*

УК Геннадію Миколайовичу, чи мають захворювання сечостатевої системи сезонні особливості?

— Так. В осінньо-зимовий період зазвичай до нас звертаються пацієнти із загостренням пієлонефриту. І хоч наше відділення займається переважно проведенням планових операцій з корекції аномалій сечостатевої системи, проте пієлонефрит нерідко є супутнім захворюванням у пацієнтів з такими аномаліями. Крім того, воно часто виникає як ускладнення після вірусних інфекцій, пік захворюваності на які припадає саме на зимові місяці.

УК Як ви ставитеся до застосування трав у лікуванні урологічних хвороб?

— Скажу так: спокійно. Річ у тім, що я не можу сказати батькам, які вірять у силу фітолікування: «Не робіть цього». Адже це їхнє право і їхнє рішення. Та я завжди кажу батькам, щоб вони отримували лікування відповідно до європейського протоколу, в якому для кожного захворювання розписана схема лікування. Якщо її дотримуватися, можна сподіватися на результат. Трави можуть використовуватися як додаткова терапія, але не як основне лікування.

УК А який ваш погляд як лікаря на сучасну молодіжну моду — куценькі курточки і відкриті животи?

— Я сам сварюся зі своєю дочкою, намагаючись переконати її одягнутися тепліше, відповідно до сезону. Але здолати цей юнацький максималізм неможливо. Звичайно, переохолодження є хоч і не головним, але одним із чинників розвитку захворювань сечостатевої системи.

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

КОМПЕТЕНТНО

Олесь КАЛІЩУК,
кандидат медичних наук, дитячий уролог,
фахівець з ендоскопічної хірургії:

— У світі спостерігається загальна тенденція на застосування ендоскопічної корекції урологічних аномалій. Ендоскопічні операції урологічного плану успішно проводять і в Україні, однак чимало українських батьків намагаються вивезти своїх дітей за кордон на лікування. Наприклад, Куба безкоштовно приймає й лікує українських дітей. Тож навіть попри те, що в цій країні рівень хірургів-урологів нижчий, ніж у нас, і деякі операції, які в Україні роблять за один-два етапи, на Кубі проводяться в кілька етапів, батьки чомусь роблять свій вибір на користь кубинських клінік. Хочу наголосити: раціональніше було б не відправляти дітей на лікування за кордон, а забезпечити українських фахівців сучасним інструментарієм.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

МУЗИКА ВІЧНА. Американський білий пелікан—птах не лише рідкісний, а й допитливий. Варто було творцям відеокліпу на хвилинку залишити фортепіано на піщаному наміві поблизу Маямі, як птахи, які зазвичай зимують на берегах Мексиканської затоки, вирішили розібратися, чому у цього дива чорно—білі клавіші. Найсміливіші у два дзьоби взялися виконати пташиний марш, а домовиті самки постановили: габаритний музичний інструмент може згодитися як основа для майбутнього гнізда.

Лімузин для небожителів

РЕТРО. В Одесі можна придбати автівку Щербицького

Іван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Одесит Михайло Стаханов від 2006 року є власником раритетного лімузина ЗІЛ-115 1978 року випуску, котрий свого часу належав Першому секретарю ЦК КПУ Володимиру Щербицькому. Натішившись шедевром радянського автопрому, Михайло вирішив його продати. Авто фактично перебуває у реалізації з квітня минулого року — відколи було представлено на виставці ретро-автомобілів «Retro & Exotica Motor Show» у Києві. Тож Михайлові не зовсім зрозуміло, чому тільки зараз в українських мас-медіа виник інтерес до його скарбу.

«Для мене не самоціль — продати машину, — каже Михайло. — Не продась цього року — значить, продаватиму наступного». Він переконаний: вартість такого штучного товару, як його ЗІЛ, з роками може тільки зростати. Михайло має у своїй колекції з десятків радянських автівок. Однак колекціонування для нього — тільки захоплення, а не спосіб заробітку, тому й не поспішає продавати перлину своєї колекції.

Скоріш за все покупець на неї знайдеться саме в Україні, бо тут ім'я Щер-

Важливою перевагою свого лімузина одесит Михайло Стаханов вважає його цілковиту автентичність: «100% оригінал — хром, салон, двигун, свічки»

ДОВІДКА «УК»

З 1978 до 1983 року було випущено 106 лімузинів ЗІЛ-115 вищого класу. Авто має V-подібний 8-циліндровий двигун з потужністю близько 300 кінських сил, а 4-тонне шестиметрове авто розганялося до 190 км на годину. Спеціальна конструкція підвіски не дозволяла авто перевернутися навіть у найнебезпечніших режимах. Практично всі життєво важливі системи автомобіля були дубльовані, унікальні шини рухаються ще кілометрів із 40 після прямого влучання кулі.

Поза тим, високий, оздоблений шкірою та верблюжою шерстю салон, з усіма засобами електрифікації та механізації, створював максимум комфорту для пасажирів. Цікаво, що суперкар 70-х повністю складався з вітчизняних комплектуючих.

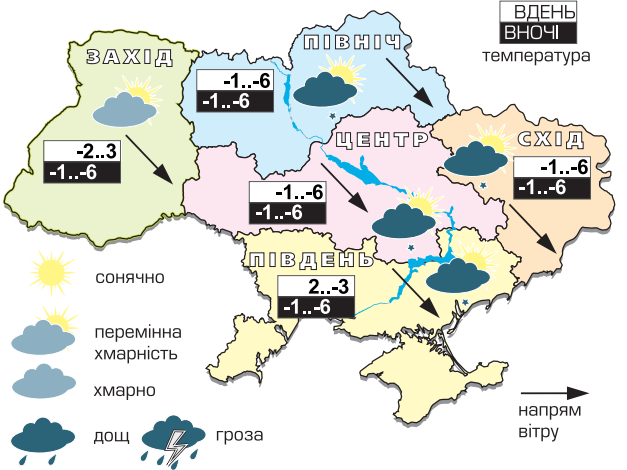
бицького має вагу. Аргументом проти продажу машини Щербицького за кордон можуть стати

проблеми на митниці. Саме через них, розповідає Михайло, до жахливого стану був доведений ЗІЛ-115,

котрий належав Едуарду Шеварднадзе. Формально раритетні лімузини залишаються просто старими автомобілями, які заборонені для ввезення в деякі країни.

Як використовує раритетне авто? Михайло любить на травневі свята, за погожої днини, на втіху зівакам виїжджати сім'єю на видатному лімузині. Втім, морально він вже готовий відмовитися від такої розваги: «Усьому свій час — я потішився, потішив людей в Одесі — може, хтось інший захоче мати від того радість».

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 10 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-1 -6	-1 -6	Черкаська	-1 -6	-1 -6
Житомирська	-1 -6	-1 -6	Кіровоградська	-1 -6	-1 -6
Чернігівська	-4 -9	-2 -7	Полтавська	-3 -8	-3 -8
Сумська	-5 -10	-2 -7	Дніпропетровська	-1 -6	-1 -6
Закарпатська	-1 -6	0 +5	Одеська	0 -5	-1 +4
Рівненська	-2 -7	-2 +3	Миколаївська	-1 -6	+2 -3
Львівська	-1 -6	-2 +3	Херсонська	-1 -6	+2 -3
Івано-Франківська	-1 -6	+2 -3	Запорізька	-2 -7	0 -5
Волинська	-2 -7	-2 +3	Харківська	-4 -9	-4 -9
Хмельницька	-1 -6	+2 -3	Донецька	-2 -7	-2 -7
Чернівецька	-2 -7	+2 -3	Луганська	-1 -6	-1 -6
Тернопільська	-1 -6	+2 -3	Крим	0 -5	+2 -3
Вінницька	-1 -6	+2 -3	Київ	-3 -5	-3 -5

Укргідрометцентр

Мода повертається

Ольга ЛОБАРЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ВИСТАВКА. В одному з модних паризьких журналів 20-х років минулого століття косівчанка Анна Богдан побачила пальто зі знайомою з дитинства вишивкою по периметру. Цей випадок спонукав жінку присвятити своє життя моделюванню одягу, черпаючи мотиви дизайну в гуцульському костюмі та народній вишивці. Колекціонуванню узорів та народного вбрання Гуцульщини Анна Богдан присвятила десятиліття праці, долучила до цієї справи доньку та внучку. Спільність їхніх занять та інтересів має недовзі увінчатися обласну приватного музею моделювання одягу. А нещодавно Івано-Франківський обласний краєзнавчий музей колекцією сучасного і старовинного одягу народної майстрині Анни Богдан розпочав цикл виставок прикарпатських дизайнерів.

— Ми домовилися з інститутом мистецтв Національного університету імені Василя Стефаника, — розповідає заступник директора музею Олег Ярославович Куриляк, — щоб кафедра дизайну та моделювання одягу проводила у нас практичні заняття зі студентами. А ті, скориставшись ідеями костюмів та вишивок Анни Богдан з Косова, бісероплетіння та чоловічих головних уборів Лілі Михно з Коломиї, конструювання сумок та аксесуарів зі шкіри Галини Оксенюк з Надвірної, оригінального історичного вбрання купців, селян, міщан, знаті XVII століття, створили костюми для святкового дійства з нагоди 350-ї річниці заснування Івано-Франківська.

Колектив Української іноземної юридичної колегії висловлює щирі співчуття президентові Укрінюрколегії Данилові Марковичу Курдельчуку, його синам Олегові Даниловичу, Ігорю Даниловичу у зв'язку з важкою втратою: смертю дружини, матері — **Ірини Петрівни.**

Міжнародне громадське об'єднання «Волинське братство» висловлює щирі співчуття Голові Об'єднання Курдельчуку Данилу Марковичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю дружини **Ірини Петрівни.**
Рада Об'єднання